

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

ustaleń projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Biała

Opracowanie:

mgr inż. Przemysław Malec

Przemysław Malec

WROCLAW 2020

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
1.1. Podstawa prawna, cel i zakres opracowania	3
1.2. Opis metod pracy	3
1.3. Informacje o zawartości i głównych celach projektowanego dokumentu	4
2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska oraz tendencje zmian przy braku realizacji studium.....	4
2.1 Charakterystyka środowiska przyrodniczego.....	4
2.2 Stan oraz tendencje przeobrażeń środowiska przyrodniczego.....	11
2.3. Tendencje przeobrażeń przy braku realizacji studium	16
3. Analiza ustaleń projektowanego dokumentu i ocena zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi	17
3.1 Ustalenia dotyczące rozwoju zabudowy	17
3.2 Ustalenia dotyczące rozwoju systemów infrastruktury technicznej.....	17
3.3 Ustalenia dotyczące rozwoju energetyki odnawialnej.....	18
3.4 Ustalenia w zakresie eksploatacji surowców mineralnych.....	19
3.5 Ocena zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi	19
4. Przewidywany wpływ realizacji ustaleń projektu studium na środowisko.....	20
4.1. Analiza wpływu ustaleń studium na środowisko	20
4.2. Oddziaływanie projektu studium poza obszar opracowania	24
4.3. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	24
4.4. Oddziaływanie na formy ochrony przyrody	25
4.5. Informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów powiązanych z projektem studium ..	25
4.6. Kompleksowa ocena skutków wpływu ustaleń studium na środowisko przyrodnicze	25
5. Metody analizy realizacji postanowień projektu studium.....	27
6. Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.....	28
7. Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie studium	29
8. Analiza i ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu	29
9. Streszczenie	30
10. Spis literatury	33
11. Załączniki.....	33

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa prawna, cel i zakres opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wynika z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, która jednocześnie ustala zakres merytoryczny opracowania. Organ opracowujący projekt studium jest zobowiązany do sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko (art. 51, ust. 1) oraz przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji studium i zapewnić w nim udział społeczeństwa (art. 54, ust. 1 i 2). Art. 50 zobowiązuje do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko także w przypadku wprowadzania zmian do już przyjętego dokumentu. Zgodnie z art. 74a ust. 2 autorem prognozy oddziaływania na środowisko powinna być osoba posiadająca wymagane uprawnienia.

Projekt studium został zainicjowany uchwałą Nr VII.78.2019 z dnia 14 czerwca 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Biała.

Celem sporządzenia prognozy jest ocena skutków (zarówno negatywnych, jak i pozytywnych), jakie mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu oraz realizacji ustaleń studium na środowisko, a w szczególności na różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne oraz zabytki, z uwzględnieniem wzajemnych powiązań między tymi elementami.

W opracowaniu przedstawiono analizę stanu i funkcjonowania środowiska. Ponadto prognoza ocenia rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne i inne ustalenia zawarte w projekcie studium pod kątem zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi, zgodności z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska (w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody) oraz ochrony różnorodności biologicznej. Prognoza identyfikuje przewidywane zagrożenia dla środowiska, które mogą powstać na terenach znajdujących się w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

1.2. Opis metod pracy

W trakcie przygotowania niniejszego opracowania rozpoznano walory i zasoby przyrodnicze, stan zagospodarowania, walory krajobrazowe, stan środowiska i istniejące zagrożenia oraz uciążliwości dla środowiska i zdrowia człowieka. Wykorzystano opracowania poruszające problematykę ochrony środowiska gminy, materiały kartograficzne, a także przeprowadzono wizję terenu.

Zastosowana w prognozie metoda polega na porównaniu aktualnego funkcjonowania środowiska obszaru z funkcjonowaniem przewidywanym jako skutek realizacji ustaleń projektu Studium.

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie studium spowoduje zróżnicowane zmiany w środowisku. Ich charakter, intensywność oraz zasięg uzależniony będzie od faktycznego sposobu zagospodarowania terenu oraz stopnia realizacji zapisów zawartych w projekcie analizowanego dokumentu.

Ocenę następstw realizacji studium dokonano z podziałem ze względu na wpływ na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i antropogenicznego (w tym na zdrowie ludzi) znajdującego się w obrębie granic omawianego obszaru, uwzględniając wzajemne zależności między nimi. Wpływ na środowisko skutków realizacji ustaleń studium różnicuje się w zależności od:

- bezpośrednio oddziaływania – bezpośrednio, pośrednio, wtórne, skumulowane;

- okresu trwania oddziaływania – długoterminowe, średnioterminowe, krótkoterminowe;
- częstotliwości oddziaływania – stałe, chwilowe;
- charakteru zmian – pozytywne, negatywne, bez znaczenia;
- zasięgu oddziaływania – miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne;
- trwałości przekształceń – nieodwracalne, częściowo odwracalne, odwracalne, możliwe do rewaloryzacji;
- intensywności przekształceń - nieistotne, nieznaczące, zauważalne, duże, zupełne.

Oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska zgodnie z przyjętymi założeniami przedstawiono również w formie tabelarycznej i na rysunku prognozy.

1.3. Informacje o zawartości i głównych celach projektowanego dokumentu

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego określa politykę przestrzenną gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania. Głównym celem projektu studium jest zapewnienie podstaw formalno-prawnych i merytorycznych do przygotowania realizacji inwestycji powodujących skutki przestrzenne w obszarze gminy Biała. Realizacja celów przestrzennej polityki odbywa się za pośrednictwem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Projekt Studium stwarza warunki dla rozwoju przestrzennego gminy. Utrzymuje się podstawowe założenia rozwoju przestrzennego gminy określone w poprzedniej edycji Studium. W planowanym dokumencie wskazuje się istniejące i planowane tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową i usługową. Aktualizacją objęto również systemy komunikacji i infrastruktury technicznej oraz możliwości ich rozwoju. Wskazuje się obszary rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii. Wskazuje się tereny eksploatacji złóż kopalin, wskazuje się nowe tereny inwestycyjne. Zachowuje się istniejące zainwestowanie gminy oraz istniejącą sieć drogową. Jednocześnie zwiększa się możliwość podróżowania na terenie gminy poprzez rozwój układu drogowego. Istotne jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju osadnictwa oraz ochrona cennych elementów środowiska, w tym zasobów wodnych, rolniczego krajobrazu, terenów leśnych, a także ustanowionych form ochrony przyrody.

2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska oraz tendencje zmian przy braku realizacji studium

2.1 Charakterystyka środowiska przyrodniczego

Położenie geograficzne i administracyjne, zagospodarowanie

Obszar objęty niniejszym opracowaniem zlokalizowany jest w gminie Biała w południowej części województwa opolskiego, w dorzeczu rzeki Biała. Przez Gminę Biała prowadzą trzy drogi wojewódzkie: nr 414 Prudnik - Opole, nr 407 Nysa - Łącznik oraz nr 409 Dębina - Strzelce Opolskie. Miasto Biała znajduje się ok. 44 kilometrów od Opola.

Według podziału regionalizacji fizyczno-geograficznej J. Kondrackiego, omawiany teren usytuowany jest w obrębie:

- Megaregionu Pozaalpejska Europa Środkowa (3),
- Prowincji Niż Środkowoeuropejski (31),
- Podprowincji Niziny Środkowopolskie (318),
- Makroregionu Nizina Śląska (318.5),
- Mezonegionu Płaskowyż Głubczycki (318.58),
- Mezonegionu Równina Niemodlińska (318.55)

Zagospodarowanie obszaru opracowania stanowi zabudowa miejska oraz wiejska wraz z infrastrukturą oraz tereny rolnicze, lasy i wody powierzchniowe śródlądowe.

Rzeźba terenu i charakterystyka geologiczna

Cały obszar Płaskowyżu Głubczyckiego przykryty jest zwartą pokrywą utworów lessowych i pyłowych. Osady te częściowo maskują starszą rzeźbę. Akumulacja pyłów eolicznych częściowo wyrównała rzeźbę Płaskowyżu Głubczyckiego. Jednak późniejsza erozja nadała mu typowy erozyjny charakter przejawiający się powstaniem gęstej sieci dolinek denudacyjnych. Dolinki te mają kształt nieckowaty w górnej części i V-kształtny w części środkowej. Część z tych dolin została antropogenicznie przekształcona w wąwozy drogowe. W osiach połączonych dolin, o głębokości 30–40 m, powstałych przed fazą lessotwórczą utworzył się system współczesnych dolin rzecznych i młodych rozcięć erozyjnych. Na krawędziach tych dolin (długich stokach) wskutek działalności erozji bocznej i procesów denudacyjnych po każdej fazie akumulacji pyłów eolicznych następowało odślawianie starszych utworów geologicznych.

Procesy erozyjne i denudacyjne zachodzące od recesji zlodowacenia Odry na obszarze Równiny Niemodlińskiej przekształcały obszary polodowcowych wysoczyzn morenowych i wodnolodowcowych. Na obszarze tym dominują denudacyjne formy rzeźby. Płaskie obszary wysoczyzn stanowią dziś fragmenty rozległej równiny denudacyjnej podciętej stosunkowo stromymi krawędziami. W krawędzie te wcięte są liczne suche dolinki. Szczytowa powierzchnia Wału Niemodlina wznosi się od 190 do 210 m n.p.m., a jej szerokość sięga 5 km. Wysokości względne wału w stosunku do dolin Nysy Kłodzkiej i Ścinawy Niemodlińskiej wynoszą 10–35 m. W powierzchni grzbietowej wału w rejonie Jasienicy Dolnej widoczne są ślady szerokich, meandrowych paleoprzepływów. Formy te wyerodowała Nysa Kłodzka prawdopodobnie po zlodowaceniach południowopolskich, a w początkowej fazie recesji lądolodu zlodowacenia Odry formy te zostały odpreparowane. Oprócz szerokich rozmyć zachowały się tu pagóry będące przypuszczalnie ostańcami meandrowymi.

Budowa geologiczna obszaru gminy rozpoznana jest w bardzo małym stopniu, za pomocą kilku głębokich otworów badawczych zlokalizowanych w okolicy Białej, Szybowic, Lubrzy, mających za zadanie rozpoznanie podłoża. Najstarsze utwory uznane za proterozoiczne, budujące podłoże krystaliczne nawiercono w otworze w okolicy Białej. Są to gnejsy i amfibolity.

Do paleozoiku należą osady permu, nawiercone w kilku otworach, wykonanych w okolicy Szybowic, Białej i na południowy zachód od Białej. Jest on reprezentowany przez osady czerwonego spągowca, rozpoznane w otworze wiertniczym w okolicy Białej. Ich miąższość wynosi tu 20 m. Są to głównie piaskowce szarogłazowe rzadziej arenity kwarcowe lub arkozowe, przeważnie średnioziarniste, niekiedy gruboziarniste i zlepieńcowate, barwy brunatnoczerwonej.

Spośród utworów mezozoiku, na omawianym obszarze występują osady górnej kredy,

Utwory kredy górnej występują w podłożu podkenozoicznym na całym obszarze arkusza, nie odślawiając się jednak na powierzchni. Zostały stwierdzone między innymi w otworze badawczym w okolicy Białej, gdzie zalegają na głębokości 469 m p.p.m. Profil osadów kredy górnej obejmuje cenoman, turon i koniak.

Na utworach górnej kredy przekraczająco zalegają osady trzeciorzędowe, reprezentujące miocen i pliocen. Największą miąższość osiągają w tektonicznym rowie Kędzierzyna. Łączna ich miąższość w okolicy Białej przekracza 670 m. Najstarszymi osadami trzeciorzędowymi stwierdzonymi na omawianym obszarze są ily, piaski oraz wkładki lignitów miocenu dolnego - warstw kłodnickich. Osady te wyznaczają północnozachodni zasięg basenu zapadliska przedkarpacciego na bloku przedsudeckim. Najmłodszymi osadami trzeciorzędowymi na obszarze jest tzw. seria Gozdniczy, Są to plioceńskie piaski i żwiry, często o lepszczu kaolinowym z przewarstwieniami ilastymi.

W podłożu czwartorzędu tworzą rozległą formę między Głucholazami a Rudziczką. Na powierzchni odsłaniają się w rejonie miejscowości Rudziczki, Łącznik i Mokra w formie izolowanych płatów.

Utwory czwartorzędowe, reprezentowane przez plejstocen, występują niemal na całej powierzchni terenu. W wykształceniu osadów tego okresu rolę odegrały trzy zlodowacenia: południowo-, środkowo- i północnopolskie. W okresie zlodowaceń południowopolskich osadziły się na tym obszarze gliny zwałowe. Nie występują one na powierzchni.

Znane są tylko z otworów wiertniczych (między Białą a Szybowicami). Na powierzchni dominują osady wodnolodowcowe i glacialne zlodowaceń środkowopolskich, z pojedynczymi kemami oraz osady eoliczne zlodowaceń północnopolskich. Piaski i żwiry fluwioglacjalne, zlodowaceń środkowopolskich występują powszechnie na całym obszarze. Na Płaskowyżu Głubczyckim przykryte są lessami, a odsłaniają się głównie w rozcięciach erozyjnych. Są to utwory zróżnicowane litologicznie, od grubych żwirów z domieszką piasków do piasków drobnoziarnistych, a czasami mułków. Miąższość tych osadów na ogół nie przekracza 20 m. Do powszechnie występujących osadów zlodowaceń środkowopolskich zalicza się również: gliny zwałowe występujące w mniej lub bardziej zwartych płatach w okolicy Pogórza, Pleśnicy, Łącznika i Puszyń; bezstrukturalne, różnoziarniste piaski barwy żółtej do żółtobrązowej, z zawartością frakcji pylastej, żwirami i głazikami skał północnych, występujące w północno-zachodniej części; piaski, żwiry i głazy moren czołowych występujące na południowy wschód od Korfantowa oraz pojedyncze wystąpienia piasków i żwirów ozów, kemów i tarasów kemowych. Najmłodszymi osadami plejstocenu są lessy i gliny lessopodobne zlodowaceń północnopolskich. Zajmują około 50% obszaru. Występują na Płaskowyżu Głubczyckim, tworząc zwartą pokrywę porozcinaną dolinami rzek i mniejszych cieków, osiągającą średnią miąższość od 2 do 4 m, maksymalnie do 10 m. Utwory te są zwykle bezstrukturalne, barwy żółtej, żółtobrązowej lub płowej. Lessy zalegające w dolnej części stoków charakteryzują się większą zawartością frakcji ilastej i ciemniejszą barwą. Lessy redeponowane na stokach często zawierają wkładki piaszczyste, a nawet żwirowe.

Współczesne osady czwartorzędowe reprezentowane są przez holocen. Są to mady, mułki, piaski i żwiry rzeczne o miąższości od 1 do 3 m, pokrywające dna wszystkich dolin rzecznych. W starorzeczach, oczkach wytopiskowych i innych zagłębieniach terenu wytworzyły się namuły i torfy.

Na obszarze gminy Biała rozpoznane i udokumentowane zostały złoża kruszywa naturalnego i surowców ilastych ceramiki budowlanej: Biała Prudnicka (surowce ilaste ceramiki budowlanej), Łącznik oraz Pogórze (kruszywa naturalne).

Na obszarze gminy Biała nie ma ustanowionych obszarów i terenów górniczych. Dla złoża Łącznik koncesja na wydobywanie złoża skończyła się 31.12.2018 r. i nie została przedłużona, ani wydana nowa.

Obszary górnicze podlegają nadzorowi Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach.

Wody powierzchniowe i zagrożenie powodziowe

Na układ wód powierzchniowych gminy Biała składają się akwenty wód stojących (bezdopływowych zbiorników wodnych) i płynących (rzek, kanałów, strumieni i jezior przepływowych). Na terenie gminy Biała występują wody powierzchniowe płynące oraz stojące. Wody stojące są to głównie wody powierzchniowe powstałe na terenach poeksploatacyjnych w obrębie wsi Górka Prudnicka, Mokra, Radostynia, Łącznik-Dębina i Nowa Wieś Prudnicka. Główną rzeką gminy jest rzeka Biała, która jest lewobrzeżnym, największym dopływem rzeki Osobłoga. Innymi ciekami podstawowymi przepływającymi przez teren gminy są: Potok Kolnowicki (nazywany także Psiniec), Potok Brzeziniecki, Śmicki Potok (zwany Potokiem Śmiczowskim), Ścinawka (zwana Pleśną Wodą), Czarny Rów (Smolnik), Rów Rzymkowicki (Rzymkowicka Struga), Potok z Lasu (Brodnia, Diablik), Potok Krobuski, Młynówka (Szonowicka), Potok Młyński oraz Potok Rina.

Zgodnie z aktualnym planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, teren studium leży na styku jednolitych części wód powierzchniowych:

- Młynówka o kodzie PLRW6000171176889;

- Biała od źródła do Śmickiego Potoku o kodzie PLRW6000171176829;
- Rzymkowicki Rów o kodzie PLRW6000171176869;
- Prószkowski Potok PLRW60001711969;
- Ziębia o kodzie PLRW60001712852;
- Czarny Rów o kodzie PLRW600017117684;
- Biała od Śmickiego Potoku do Osobłogi o kodzie PLRW6000191176899;
- Ścinawa Niemodlińska od źródła do Musznej o kodzie PLRW60001712829;
- Lubrzanka PLRW60004117669.

Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego i mapami ryzyka powodziowego opracowanymi w ramach projektu "Informatyczny System Osłony Kraju przez nadzwyczajnymi zagrożeniami" (ISOK) przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej PIB, teren opracowania częściowo jest zlokalizowany w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q10%) oraz w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). (obszary szczególnego zagrożenia powodzią gdzie prawdopodobieństwo jest wysokie i wynosi raz na 10 lat(10%) zawierają się w granicach obszarów 1%.)Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy, nakazy, ograniczenia i dopuszczenia wynikające z przepisów odrębnych dotyczących ochrony przed powodzią. Ponadto występują również obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q0,2%). Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią należy ograniczyć zainwestowanie, a dla nowej zabudowy, w tym odtworzenia zabudowy lub uzupełnień zabudowy wyznaczonej na rysunku kierunków obowiązują następujące zasady: zakazuje się lokalizacji podpiwniczeń budynków i budowli, nakazuje się wymóg wyniesienia poziomu parteru ponad poziom wód powodziowych (Q1%), obowiązuje wymóg zabezpieczenia wszelkich obiektów infrastruktury technicznej przed uszkodzeniami w trakcie powodzi.

Wody Podziemne

Gmina Biała położona jest w granicach Przedsudeckiego Regionu Hydrogeologicznego, w strefie Podregionu Kędzierzyńskiego. Na terenie gminy Biała wody podziemne występują w czwartorzędowej i trzeciorzędowej formacji geologicznej. Woda z części ujęć dla celów pitnych wymaga uzdatnienia ze względu na zawartość związków żelaza i manganu. Poziom wód gruntowych piaszczystych utworów czwartorzędowych wykazuje zwiększone zanieczyszczenie antropogeniczne. Jakość wód poziomu trzeciorzędowego zasadniczo jest stała i nie uległa zmianie w ostatnich latach. Zbiorniki trzeciorzędowego piętra wodonośnego o przewodności T powyżej 20 m³/d zalegają w zachodniej oraz południowo - wschodniej części gminy. Oddzielone od siebie czwartorzędowym piętrzem wodonośnym, którego przebieg pokrywa się generalnie z przebiegiem doliny rzeki Biała, z kierunku południowo - zachodniego na północno - wschodni kierunek. Poziom trzeciorzędowy związany jest z piaskami zalegającymi między łałami, a głębokość występowania warstwy wodonośnej jest zróżnicowana i wynosi ok. 20,0 - 10,0 m. Wydajność poziomu wodonośnego waha się w granicach ok. 10 - 30 m³/h. Czwartorzędowy zbiornik wodonośny obejmuje pas terenu szerokości 3 - 4 km, ciągnący się wzdłuż kierunku południowo - zachodniego w stronę północno - wschodniego, wzdłuż doliny rzeki Biała.

Gmina Biała położona jest w granicach następujących udokumentowanych głównych zbiorników wód podziemnych:

- GZWP 335 Zbiornik Krapkowice - Strzelce Opolskie - poziom wodonośny trias dolny, obejmujący tereny leśne położone w północnej części gruntów wsi Chrzelice,
- GZWP 337 Lasy Niemodlińskie - poziom wodonośny czwartorzędowy obejmujący tereny leśne położone w północnej części gruntów wsi Chrzelice,
- GZWP 338 Subzbiornik Paczków Niemodlin poziom wodonośny trzeciorzędowy.

Poziomy wodonośne z wyjątkiem północnej części gminy izolowane są zmiennej miąższości warstwą osadów nieprzepuszczalnych i półprzepuszczalnych. Poziomy trzeciorzędowe występującej w południowej i centralnej części gminy są dobrze izolowane. Zalegające nad warstwą wodonośną osady lessowe i gliny zwałowe stanowią dość dobrą izolację. Grubość ich pokryw oraz właściwości litologiczne są dość zróżnicowane.

Zgodnie z aktualnym planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, teren studium leży w obrębie jednolitych części wód podziemnych nr PLGW6000127.

Klimat lokalny

Według regionalizacji klimatycznej Adama Schmucka gmina Biała leży na pograniczu dwóch regionów pluwiotermicznych, tj. nadodrzańskiego i podsudeckiego. W związku z tym występują zmiany warunków klimatycznych panujących na obszarze gminy Biała, pomiędzy północno – wschodnią i środkową częścią gminy (granice mezoregionu Kotliny Raciborskiej i Równiny Niemodlińskiej) a częścią południową (granice Płaskowyżu Głubczyckiego). Warunki klimatyczne gminy, chociaż nieco gorsze w porównaniu z terenami centralnej części województwa, wpływają korzystnie na roślinność oraz sprzyjają osadnictwu. Zasadniczy wpływ wywiera na nie bliskość Gór Opawskich. Uwidacznia się to wyraźnie w warunkach termicznych oraz opadach atmosferycznych. Średnia temperatura roczna wynosi 8,0°C, przy czym na terenach górskich jest ona niższa. Najcieplejszymi miesiącami są lipiec (ze średnią temperaturą + 18°C) i sierpień (+16°C), a najzimniej jest w lutym (kiedy średnia temperatura jest niższa od -4°C) i styczniu (ze średnią temperaturą -1°C). Średnia temperatura okresu wegetacyjnego na Płaskowyżu Głubczyckim wynosi +14°C, a na pozostałym terenie gminy jest nieco niższa. Jego długość średnio wynosi 205 dni, czyli o 15 dni krótszy w porównaniu z resztą gminy. W ciągu roku jest 106 dni z przymrozkami, które zaczynają się już w październiku i trwają do kwietnia. Temperatura ujemna notowana jest od grudnia do marca i panuje przez 35 dni w roku. Pokrywa śnieżna utrzymuje się przez 65 dni w ciągu roku.

Wpływ wysokości terenu zaznacza się w przebiegu innych elementów meteorologicznych. Wraz z jej wzrostem spóźnia się nadejście wiosny i lata, a wcześniej nadchodzi jesień i zima. W wyżej położonych terenach gminy lato trwa od 3 czerwca, czyli zaczyna się 2 dni później niż na pozostałym obszarze. Tak więc lato Płaskowyżu Głubczyckim trwa tylko 90 dni, a na pozostałym obszarze 95.

Duże różnice wykazują również średnie roczne sumy opadów atmosferycznych, które dla północno wschodniej części gminy wynoszą 650 mm, a na południu około 700mm. Na okres wegetacyjny przypada około 425mm, czyli 65% rocznej sumy opadów.

Na obszarze gminy dominują wiatry z zachodu i południa (23,5%). Jesienią pojawiają się wiatry wschodnie z kierunku południowo-wschodniego, wiosną zanikają. Silne wiatry pojawiają się, zazwyczaj w chłodnej porze roku, a najmocniejsze i często bardzo gwałtowne wieją z południa osiągając największą siłę w marcu, kwietniu i maju. Klimat gminy należy do dosyć ostrych w skali regionu. Znaczne są zróżnicowania amplitud temperatury, duża liczba opadów, stosunkowo krótki sezon wegetacyjny. Zimy są w gminie ostrzejsze i dłuższe niż w centralnej części regionu, lata krótsze i chłodniejsze.

Klimat lokalny modyfikowany jest warunkami topograficznymi, bliskością kompleksów leśnych, pól uprawnych i obecnością wód powierzchniowych. W rejonie dolin rzecznych okresowo zalegają chłodne masy powietrza o zwiększonej wilgotności, stąd częściej aniżeli na wysoczyźnie występują tu przygruntowe przymrozki. Podwyższona wilgotność powietrza oraz częstsze występowanie mgieł i zamgleń towarzyszą też obszarom o płytszym poziomie wód gruntowych. W miejscach zabudowanych mogą występować podwyższone temperatury powietrza (o 1 - 2 st. C). Na terenach nieosłoniętych zwiększa się prędkość wiatru. Klimat podlega również lokalnym modyfikacjom, spowodowanym gęstą, wielokondygnacyjną zabudową mieszkalną. Tereny rolne charakteryzują się dobrymi i przeciętnymi warunkami solarnymi, dobrymi warunkami termicznymi i wilgotnościowymi, bardzo dobrym przewietrzaniem oraz małą częstotliwością występowania mgieł. Występujące w przestrzeni rolnej zadrzewienia i zakrzewienia działają modyfikująco na warunki klimatu miejscowego

hamując prędkość wiatru, spowalniając obieg wody i ograniczając parowanie wody z gleb. Tereny te cechują się korzystnymi warunkami dla osadnictwa, a także prowadzenia gospodarki rolnej. Zwarte tereny leśne wyróżniają się wyrównanym profilem termicznym dobowym i rocznym (wyższe minimum i niższe maksimum), zwiększoną wilgotnością względną powietrza i niższymi jej amplitudami w ciągu doby, dużą zawartością fitoncydów (olejków eterycznych), zwiększoną zawartością ozonu itp. Obszary leśne zaburzają swobodne przemieszczanie mas powietrza zmieniając ich kierunek oraz tworząc nisze o charakterze czasowym, w których powietrze stagnuje. Ze względu na małe kontrasty temperatury i wilgotności wpływają łagodząco na tereny sąsiednie.

Gleby

Gleby na terenie gminy Biała zasadniczo są bardzo dobre dla produkcji rolnej. Najlepsze gleby występują w południowej części gminy. W obszarze Kotliny Raciborskiej i Równiny Niemodlińskiej, obejmujące północne tereny gminy, występują gleby o niższych walorach dla produkcji rolnej.

Udział użytków rolnych w ogólnej powierzchni gminy jest wysoki i wynosi ok. 75,4% z czego grunty orne zajmują ok. 65,4%, sady około 0,1%, łąki 8,9% a pastwiska ok. 0,1%. Grunty leśne w gminie zajmują ok. 17,5% całkowitej powierzchni gminy.

Na terenie gminy Biała przeważają użytki rolne o glebach III klasy bonitacyjnej (43,7%) i IV klasy (37,3%). Mniej jest gleb II klasy (0,08%), VI klasy (0,03%) i V klasy (0,08%). Najmniej jest gleb I klasy bonitacyjnej (0,01%).

Świat przyrody, obiekty i obszary chronione

Obecny charakter roślinności to efekt przekształceń środowiska przez gospodarkę człowieka. Większość lasów została zastąpiona przez użytki rolne i tereny zabudowane ze specyficzną roślinnością synantropijną i segetalną.

W gminie Biała lasy i grunty leśne stanowią jedynie 18,1% (ok. 3 550 ha) powierzchni gminy. Przy lesistości 26,7% dla województwa opolskiego, stawia to gminę na jednym z ostatnich miejsc w województwie. Większością lasów w gminie zarządzają Lasy Państwowe reprezentowane przez nadleśnictwo Prószków. Największe zwarte kompleksy leśne znajdują się na terenie obszaru chronionego krajobrazu Bory Niemodlińskie, w północnej części gminy Biała. Tam też, w obrębie ewidencyjnym Chrzelice (leśny Prószków), występują najcenniejsze gospodarczo i ekologicznie drzewostany. Reszta niewielkich i rozproszonych kompleksów leśnych na terenie gminy znajduje się na siedliskach świeżych i wilgotnych, odznaczających się większym udziałem gatunków liściastych, bardziej złożonym składem gatunkowym, układem warstwowym od sztucznych drzewostanów iglastych.

Roślinność nieleśna pełni w systemie ekologicznym regionu rolę niewiele ustępującą roli ekosystemów leśnych. Zbiorowiska nieleśne stanowią biotop wielu gatunków fauny, nie występującej na terenach leśnych. Szczególną rolę należy przypisać zbiorowiskom szuwarowym i łąkowym, zwłaszcza wilgotnym łąkom i zakrzewieniom. Struktura użytkowania gruntów w gminie Biała, w której zdecydowanie dominują grunty orne, wskazuje na niewielką obszarowo reprezentację zbiorowisk łąkowych. Dominującymi obszarami łąkowymi w gminie są łąki świeże klasy Arrhenatheretalia. Występują one w większych zasięgach głównie w na wyższych terasach dolin rzecznych. Wykazują się one intensywniejszym użytkowaniem kośnym i kośno-pastwiskowym, są zazwyczaj intensywnie nawożone. Ich wartość florystyczna i faunistyczna jest uboga przez intensywne użytkowanie. Łąki wilgotne klasy Molinietalia występują na terenie gminy rzadko, na siedliskach łągów i grądów niskich. Najczęściej spotykane i najlepiej uformowane płaty łąk wilgotnych należą do sitowia leśnego Scirpetum sylvatici. Można je znaleźć nad brzegami rowów melioracyjnych i strumieni oraz w miejscach silnie podmokłych. Ze względu na rzadkość występowania na terenie gminy łąki podmokłe stanowią znaczny walor przyrodniczy. Dobrze wykształcone kompleksy tych łąk znajdują się koło Chrzelic, Białej, Ligoty Białskiej, Kolnowic, Solca, Gostomi, Wilkowa i Browińca Polskiego. Łąki świeże i wilgotne w gminie Biała uzupełniają niskoturzykowe,

torfotwórcze zbiorowiska. Występują one bardzo rzadko i na niewielkich powierzchniach, m.in.: na północ i wschód od Chrzelic.

Na obszarze gminy wykazywane są stanowiska następujących gatunków chronionych:

- 1) stanowiska ryb: śliz (*Barbatula barbatula*),
- 2) stanowiska roślin:
 - zimowit jesienny (*Colchicum autumnale*),
 - pierwiosnka wyniosłego (*Primula elatior*),
- 3) stanowiska owadów:
 - modraszek telejus (*Maculinea teleius*),
 - modraszek nausitous (*Maculinea nausithous*),
- 4) siedliska ryb:
 - śliz (*Barbatula barbatula*),
 - piskorz (*Misgurnus fossilis*).

Siedliska przyrodnicze:

- 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*),
- 6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże (*Arrhenatherion*),
- 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagion*),
- 9170 Grąd środkowoeuropejski subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*),
- 9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercetea robori-petraeae*),
- 91D0 Bory i lasy bagienne,
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe),
- 91F0 łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*)

Na terenie gminy Biała występują obszary chronione na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody, którymi są: obszar chronionego krajobrazu „Bory Niemodlińskie” wraz z rezerwatem „Jeleni Dwór” oraz pomniki przyrody.

Obszar chronionego krajobrazu „Bory Niemodlińskie” wraz z rezerwatem „Jeleni Dwór”

Obszar chronionego krajobrazu „Bory Niemodlińskie” utworzony został w 1988r. w celu ochrony krajobrazu i przyrody Zwartego kompleksu leśnego z licznymi stawami, będącego pozostałością dawnej Puszczy Niemodlińskiej. Powierzchnia obszaru wynosi 3077 ha, a rezerwatu „Jeleni Dwór” 3,49 ha. Obecnie na terenie obszaru chronionego krajobrazu „Bory Niemodlińskie” obowiązują ustalenia uchwały Nr XX/228/2016 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 27 września 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz.Urz.Woj. Opolskiego z 2016r., poz. 2017). W uchwale określone zostały granice obszaru oraz obowiązujące w granicach obszaru chronionego krajobrazu zakazy, nakazy i ograniczenia. Obszar chronionego krajobrazu obejmuje północną część gminy Biała w granicach obrębu Chrzelice, głównie tereny zwartego kompleksu leśnego z licznymi stawami.

Głównym walorem obszaru są lasy będące pozostałością Przesieki Śląskiej, z zachowanymi lasami mieszanymi i liściastymi. W granicach obszaru chronionego krajobrazu Bory Niemodlińskie znajduje się 7 rezerwatów, w tym jeden na terenie gminy Biała – rezerwat Jeleni Dwór. Znajduje się on ok. 6 km na północ od miejscowości Chrzelice oraz ok. 1,5 km od przysiółka Jeleni Dwór. Na jego terenie stwierdzono występowanie 75 gatunków roślin naczyniowych (w tym kruszynę pospolitą objętą ochroną częściową) oraz 59 gatunków mszaków (mchów i wątrobowców), w tym 13 objętych ochroną (m.in. drabika drzewkowatego, widłozębu kędzierzawego, widłozębu miotłowego, gajnika lśniącego, piórosza pierzastego, fałdownika nastroszonego).

Pomniki przyrody

Na obszarze gminy zlokalizowane są dwa pomniki przyrody obejmujące: pojedynczy okaz cisa pospolitego w lesie koło Chrzelic oraz pojedynczy okaz modrzewia europejskiego w

oddziale leśnym 74b na północ od Chrzelic. Cis pospolity ma wysokość 17 m oraz obwód pnia równy 210 cm, a modrzew europejski 35 m wysokości i 351 cm obwodu.

2.2 Stan oraz tendencje przeobrażeń środowiska przyrodniczego

Informacje o problemach środowiska istotnych z punktu widzenia projektu studium

Istniejące problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, to:

- emisja zanieczyszczeń atmosferycznych ze źródeł punktowych (użytkowanie instalacji grzewczych o niskiej sprawności opartych o paliwa stałe) i liniowych (drogi o dużym natężeniu ruchu, linie kolejowe), w tym emisje napływające z terenów przyległych;
- degradacja klimatu akustycznego w otoczeniu dróg o dużym natężeniu ruchu,
- zanieczyszczenie wód spowodowane ściekami bytowymi.

Powietrze atmosferyczne

Zanieczyszczenie powietrza to gazy oraz aerozole (cząstki stałe i ciekłe unoszące się w powietrzu), które zmieniają jego naturalny skład. Mogą one być szkodliwe dla zdrowia ludzi, zwierząt i roślin, a także niekorzystnie wpływać na glebę, wody i inne elementy środowiska przyrodniczego.

Wyróżnia się trzy główne grupy zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego. Należą do nich źródła komunalno-bytowe, transport drogowy oraz przemysł.

Źródła komunalno-bytowe, w głównej mierze odpowiedzialne są za podwyższone stężenia zanieczyszczeń, szczególnie pyłu zawieszonego, benzo(a)pirenu i dwutlenku siarki, w sezonie zimowym. Stosowanie w lokalnych kotłowniach i domowych piecach grzewczych niskosprawnych urządzeń i instalacji kotłowych, ich zły stan techniczny i nieprawidłowa eksploatacja oraz spalanie złej jakości paliw (zasiarczonych, zapozielonych i niskokalorycznych węgli, mułów węglowych, a także wszelkich odpadów z gospodarstw domowych), są głównym powodem tzw. niskiej emisji. Duża ilość źródeł wprowadzających zanieczyszczenia z kominów o niewielkiej wysokości sprawia, że zjawisko to jest bardzo uciążliwe, gdyż zanieczyszczenia gromadzą się wokół miejsca powstawania, a są to najczęściej obszary o zwartej zabudowie mieszkaniowej.

Transport drogowy wpływa na całoroczny poziom tlenków azotu w powietrzu oraz podwyższony poziom pyłu zawieszonego PM10 i benzenu. Duże zanieczyszczenie powietrza występuje na skrzyżowaniach głównych ulic i dróg, przy trasach komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu biegnących przez obszary o zwartej zabudowie. Przyczyną nadmiernej emisji zanieczyszczeń ze środków transportu jest przede wszystkim zły stan techniczny pojazdów, ich nieprawidłowa eksploatacja, przestoje w ruchu spowodowane złą organizacją ruchu i zbyt małą przepustowością dróg.

Przemysłowe źródła zanieczyszczeń wprowadzają do atmosfery różnego rodzaju substancje. Z energetyką związane są głównie emisje szkodliwych gazów i pyłów, takich jak pyły zawieszone, tlenki siarki i azotu. Przemysł chemiczny i hutnictwo mogą być źródłem różnych szkodliwych gazów oraz pyłów zawierających metale ciężkie i inne substancje. Rodzaj oraz ilość wprowadzanych do środowiska zanieczyszczeń związany jest z rodzajem przemysłu oraz z zastosowaną technologią produkcji w danym zakładzie.

Wśród źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza należy wymienić również emisje pochodzące m.in. z zakładów wydobywczych i przerobczych surowców skalnych, prac budowlanych, eksploatacji dróg, prowadzenia działalności produkcyjnej, prowadzenie działalności usługowej, eksploatacji kanalizacji ściekowej, spalania odpadów, przetłuwania i przetwarzania odpadów oraz składowisk odpadów, działalności związanej z rolnictwem. Działalności te mogą być przyczyną uciążliwości przede wszystkim ze względu na niezorganizowaną emisję pyłu oraz substancji uciążliwych zapachowo.

Na stopień zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego gminy Biała mają wpływ emisje zanieczyszczeń energetycznych z kotłowni lokalnych i palenisk domowych, szczególnie w sezonie grzewczym. Oprócz tego źródłem emisji jest transport samochodowy, a także emisja transgraniczna, spoza terenu gminy.

Podstawy prawne oceny jakości powietrza

Oceny jakości powietrza na terytorium kraju dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów: ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ustanowionych ze względu na ochronę roślin. Podstawę oceny jakości powietrza stanowi określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu poziomy substancji w powietrzu: dopuszczalne, docelowe, celów długoterminowych oraz alarmowe. Ocenę jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi wykonano dla następujących zanieczyszczeń: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, ozonu, benzenu, pyłu zawieszonego PM10, ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w pyłe PM10 oraz pyłu zawieszonego PM2.5. Badania jakości powietrza prowadzone są przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (GIOŚ).

Oceny jakości powietrza na terytorium kraju dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów: ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi (z podziałem na ochronę zdrowia dla uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej) oraz ustanowionych ze względu na ochronę roślin. Ocena pod kątem ochrony zdrowia obejmuje: dwutlenek azotu NO₂, dwutlenek siarki SO₂, benzen C₆H₆, ołów Pb, arsen As, nikiel Ni, kadm Cd, benzo(a)piren B(a)P, pyły PM10 i PM2.5, ozon O₃, tlenek węgla CO. W ocenie pod kątem ochrony roślin uwzględnia się: dwutlenek siarki SO₂, tlenki azotu NO_x, ozon O₃.

Oceny i wynikające z nich działania odnoszone są do jednostek terytorialnych nazywanych strefami, obejmujących obszar całego kraju. Podział kraju na strefy został wprowadzony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza. Według tego podziału, omawiany obszar znajduje się w strefie opolskiej. Obecnie obowiązuje podział, według którego strefę stanowi: aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy, miasto o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy, pozostały obszar województwa. Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z następujących klas: A (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych), B (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji), C (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe), D1 (jeżeli poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego), D2 (jeżeli poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego).

Na podstawie klasyfikacji za rok 2018 według kryteriów ochrony zdrowia, strefa opolska, pod względem poziomów dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenkiem węgla, ozonu, benzenu, arsenu, kadmu i niklu kwalifikuje się do klasy A, w której nie stwierdza się przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężeń i zaleca się utrzymanie jakości powietrza na tym samym lub lepszym poziomie. Natomiast ze względu na zanieczyszczenie pyłem zawieszonym PM10, pyłem zawieszonym PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenem, strefa została zakwalifikowana do klasy C, co skutkuje koniecznością opracowywania programu ochrony powietrza.

Wyniki pomiarów jakości powietrza na obszarze województwa opolskiego według kryteriów określonych pod kątem ochrony roślin wykazują brak przekroczeń stężeń dopuszczalnych określonych dla dwutlenku siarki, tlenków azotu i ozonu.

Źródłem zanieczyszczeń atmosferycznych na opisywanym terenie są emisje pochodzące ze spalania paliw do celów grzewczych, które napływają z terenów zabudowanych. Istotny wpływ mogą mieć również zanieczyszczenia pochodzące z dróg i linii

kolejowych. Na stan powietrza pozytywny wpływ mają okoliczne lasy, które odpowiedzialne są za pochłanianie dwutlenku węgla i produkcję czystego tlenu. Ponadto poziom zanieczyszczenia powietrza na terenach pozamiejskich uzależniony jest w dużym stopniu od napływu zanieczyszczeń z dużych zakładów energetycznych i przemysłowych zlokalizowanych zarówno na terenie kraju, jak i poza jego granicami. Zanieczyszczenia, emitowane z wysokich kominów, są przenoszone z masami powietrza na duże odległości i rozpraszane na znacznym obszarze, przyczyniając się do wzrostu zanieczyszczeń w rejonach oddalonych od źródeł emisji. Na omawianym terenie mogą również wystąpić uciążliwości (odory i zapachy) pochodzące z produkcji rolniczej.

Klimat akustyczny

Standardy jakości klimatu akustycznego zależą od funkcji i przeznaczenia terenu, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Tabela 3).

Ze względu na rodzaj źródeł hałasu wyodrębnia się hałas komunikacyjny i przemysłowy. Największy zasięg ma hałas komunikacyjny, odbierany przez mieszkańców jako najbardziej dokuczliwy. Jego ograniczenie przedstawia też największe problemy techniczne. W warunkach lokalnych, na terenach zwartej zabudowy śródmiejskiej z wąskimi ulicami obciążonymi ruchem na granicy przepustowości, stwierdza się bardzo duże odstępstwa od wartości dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Hałas uliczny oceniany jest jako szczególnie uciążliwy. Z hałasów komunikacyjnych, jako najmniej dokuczliwy postrzegany jest hałas kolejowy.

Tab. 3. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowane przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie energetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.

rodzaj terenu	dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
	drogi lub linie kolejowe ¹⁾		pozostałe objekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N
	przedział czasu odniesienia równy wszystkim			
	dobom w roku	porom nocy	dobom w roku	porom nocy
Strefa ochronna „A” uzdrowiska Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej Tereny zabudowy związanej ze stałym pobytem dzieci i młodzieży Tereny domów opieki społecznej tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego Tereny zabudowy zagrodowej Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	70	65	55	45

Objaśnienia:

¹⁾ Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

²⁾ Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców pow. 100 tys. mieszkańców, można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

Na omawianym obszarze występują obszary chronione przed hałasem, którymi są głównie tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowo usługowej oraz zagrodowej.

W przypadku terenu objętego niniejszym opracowaniem, klimat akustyczny kształtowany będzie głównie przez pojazdy przemieszczające się drogami wojewódzkimi oraz lokalnymi drogami i ulicami. Hałas przemysłowy może być generowany lokalnie.

Jakość wód powierzchniowych

Na stan wód wpływają przede wszystkim punktowe źródła zanieczyszczeń, a więc wprowadzanie do wód nieoczyszczonych lub niedostatecznie oczyszczonych ścieków komunalnych i przemysłowych. Istotną przyczyną zanieczyszczeń jest występowanie obszarów nieskanalizowanych, z których do wód w sposób niekontrolowany mogą przedostawać się ścieki komunalne. Źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych są również miejscowości o nieuporządkowanej gospodarce wodno-ściekowej, gdzie stosunek długości sieci wodociągowej do kanalizacyjnej jest niekorzystny. Ponadto na jakość wód wpływają zanieczyszczenia obszarowe pochodzenia rolniczego, będące wynikiem nieprawidłowo prowadzonej gospodarki na obszarach użytkowanych rolniczo, a także działalność przemysłowa.

Podstawowym aktem prawnym określającym zasady gospodarowania zasobami wodnymi jest Prawo wodne wraz ze szczegółowymi przepisami wykonawczymi, tj. rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych oraz rozporządzeniem z dnia 19 lipca 2016 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych.

Badania jakości wód w zakresie Państwowego Monitoringu Środowiska i Laboratorium wykonuje Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (GIOŚ). Prowadzi się je w ramach monitoringu środowiska, na który składają się monitoring diagnostyczny, operacyjny i badawczy. Ocena stanu jakości wód powierzchniowych obejmuje: klasyfikację stanu ekologicznego (dotyczy wód naturalnych), klasyfikację stanu chemicznego, ocenę stanu wód, klasyfikację potencjału ekologicznego (dotyczy wód silnie zmienionych i sztucznych), oceny spełniania wymagań jakościowych wód powierzchniowych związanych z ich użytkowaniem wynikającym z warunków korzystania z wód regionu wodnego (ocena przydatności wód do określonych celów – np. do bytowania ryb w warunkach naturalnych lub ocena zagrożenia – dotyczy to wód wrażliwych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych).

Zgodnie z aktualnym planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, obszar objęty opracowaniem zlokalizowany jest w obrębie jednolitych części wód powierzchniowych:

- Młynówka o kodzie PLRW6000171176889; silnie zmieniona część wód; ogólny stan zły, cel środowiskowy: dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny; zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego, termin osiągnięcia celu do 2027 r. Wskazuje się brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP nie zidentyfikowano presji mogącej być przyczyną występujących przekroczeń wskaźników jakości. Konieczne jest dokonanie szczegółowego rozpoznania przyczyn w celu prawidłowego zaplanowania działań naprawczych. Rozpoznanie przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu zapewni realizacja działań na poziomie krajowym: utworzenie krajowej bazy danych o zmianach hydromorfologicznych, przeprowadzenie pogłębionej analizy presji pod kątem zmian hydromorfologicznych, opracowanie dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania oraz opracowanie krajowego programu renaturalizacji wód powierzchniowych.

- Biała od źródła do Śmickiego Potoku o kodzie PLRW6000171176829; silnie zmieniona część wód; ogólny stan zły, cel środowiskowy: dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny; zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego, termin osiągnięcia celu do 2021 r. Wskazuje się brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty. Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu brak jest możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało

nieuzasadnione koszty. W związku z tym w JCWP zaplanowano działanie mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu ekologicznego – przeprowadzenie monitoringu badawczego. W przypadku potwierdzenia złego stanu po 2 latach wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich wymaganej skuteczności.

- Rzymkowicki Rów o kodzie PLRW6000171176869; silnie zmieniona część wód; ogólny stan zły, cel środowiskowy: dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny, zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego, termin osiągnięcia celu do 2021 r.. Wskazuje się brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty. Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu brak jest możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało nieuzasadnione koszty. W związku z tym w JCWP zaplanowano działanie mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu ekologicznego – przeprowadzenie monitoringu badawczego. W przypadku potwierdzenia złego stanu po 2 latach wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich wymaganej skuteczności.

- Prószkowski Potok PLRW60001711969; silnie zmieniona część wód; ogólny stan zły, cel środowiskowy: dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny, niezagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego;

- Ziębia o kodzie PLRW60001712852; naturalne część wód; ogólny stan dobry, cel środowiskowy: dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny, niezagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego;

- Czarny Rów o kodzie PLRW600017117684, naturalne część wód; ogólny stan zły, cel środowiskowy: dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny, zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego, termin osiągnięcia celu do 2021 r. Wskazuje się brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty. Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu brak jest możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało nieuzasadnione koszty. W związku z tym w JCWP zaplanowano działanie mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu ekologicznego – przeprowadzenie monitoringu badawczego. W przypadku potwierdzenia złego stanu po 2 latach wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich wymaganej skuteczności.

- Biała od Śmickiego Potoku do Osobłogi o kodzie PLRW6000191176899, silnie zmieniona część wód; ogólny stan zły, cel środowiskowy: dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny, niezagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego;

- Ścinawa Niemodlińska od źródła do Musznej o kodzie PLRW60001712829, silnie zmieniona część wód; ogólny stan zły, cel środowiskowy: dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny, zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego, termin osiągnięcia celu do 2021 r. Wskazuje się brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty. Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu brak jest możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało nieuzasadnione koszty. W związku z tym w JCWP zaplanowano działanie mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu ekologicznego – przeprowadzenie monitoringu badawczego. W przypadku potwierdzenia złego stanu po 2 latach wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich wymaganej skuteczności.

- Lubrzanka PLRW60004117669, naturalne część wód; ogólny stan zły, cel środowiskowy: dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny, zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego, termin osiągnięcia celu do 2021 r. Wskazuje się brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty. Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu brak jest możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało nieuzasadnione koszty. W związku z tym w JCWP zaplanowano działanie mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu ekologicznego – przeprowadzenie monitoringu badawczego. W przypadku potwierdzenia złego stanu po 2 latach wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich wymaganej skuteczności.

Jakość wód podziemnych

Zagrożenia wód podziemnych wynikają z ich kontaktu z powierzchnią ziemi, wodami glebowymi, wodami powierzchniowymi oraz opadami atmosferycznymi. W miejscach, gdzie brak jest izolacji poziomu wodonośnego lub izolacja jest niepełna następuje szybka wymiana wody, a tym samym przemieszczanie się zanieczyszczeń. Źródłem zagrożeń jakości wód podziemnych, podobnie jak wód powierzchniowych, są zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego oraz nieczystości przedostające się z obszarów nieskanalizowanych.

Badania stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych prowadzone są przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska oraz Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie w ramach monitoringu diagnostycznego oraz monitoringu operacyjnego (obejmującego wody o statusie zagrożonych nieosiągnięciem dobrego stanu chemicznego oraz zlokalizowanych na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych). Obecnie ocenę jakości wód podziemnych wykonuje się na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych.

Zgodnie z aktualnym planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, teren studium leży w obrębie jednolitych części wód podziemnych nr PLGW6000127.

Zgodnie z aktualnym planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry w jednolitej części wód podziemnych nr PLGW6000127 stan ilościowy i stan chemiczny ocenione zostały jako dobre. Celem środowiskowym jest utrzymanie dobrego stanu ilościowego oraz dobrego stanu chemicznego, jednocześnie ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych ocenione zostało jako zagrożone.

W roku 2010, 2011, 2012, 2014 oraz 2015 wykonane były badania jakości wód podziemnych, gdzie przedmiotowa jcwpd osiągnęła stan chemiczny oraz stan ilościowy dobry (źródło: <http://mjwp.gios.gov.pl>, <http://epsh.pgi.gov.pl>).

2.3. Tendencje przeobrażeń przy braku realizacji studium

W przypadku odstąpienia od realizacji sporządzenia studium, obowiązywać będzie aktualna wersja „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Biała”. Na terenach, gdzie nie ma obowiązujących mpzp, wprowadzanie nowego zagospodarowania będzie odbywało się na podstawie decyzji o warunkach zabudowy. Spowodować to może pojawienie się chaotycznie rozmieszczonej zabudowy oraz wprowadzenie niepożądanych funkcji terenu. Rozwój zabudowy skutkować będzie zmianami w środowisku, np. zniszczeniem pokrywy glebowej i roślinnej, przeobrażeniem w rzeźbie terenu. Wszelkie oddziaływania, przekształcenia i zmiany, zarówno pozytywne, jak i negatywne będą związane z ww. zagospodarowaniem.

W przypadku zaniechania istniejącego zagospodarowania, stan środowiska zostanie utrzymany na dotychczasowym lub podobnym poziomie. W procesie naturalnej sukcesji ekologicznej pojawią się nowe skupiska krzewów oraz drzew na trawiastych terenach otwartych. Zieleni wysoka stworzy nowe siedliska bytowania i rozrodu zwierząt związanych z

drzewami i krzewami. Jednocześnie zanikanie otwartych terenów trawiastych i użytkowanych rolniczo może spowodować powolne wycofanie się gatunków zwierząt ściśle związanych z takimi ekosystemami. Uogólniając, zaniechanie istniejącego zagospodarowania należy rozpatrywać pozytywnie, ze względu na zachowanie naturalnych procesów przyrodniczych, takich jak sukcesja ekologiczna oraz zwiększenie zróżnicowania biologicznego.

3. Analiza ustaleń projektowanego dokumentu i ocena zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi

3.1 Ustalenia dotyczące rozwoju zabudowy

W projekcie Studium zakłada się uwolnienie części przestrzeni rolniczej w celu przeznaczenia jej na budownictwo mieszkaniowe, usługowe, a także zabudowę aktywności gospodarczej i obsługi produkcji gospodarstw rolnych. Na terenach przeznaczonych pod zainwestowanie stwarza się warunki dla rozwoju systemów infrastruktury technicznej, a także sieci drogowej. W projekcie Studium zachowuje się istniejące tereny zabudowane, jednocześnie utrzymuje się rolniczy charakter gminy.

Realizacja ustaleń Studium będzie oznaczać zmiany w krajobrazie części terenów rolnych. Istniejąca przestrzeń rolnicza wybranych terenów ulegnie przekształceniu w krajobraz zurbanizowany. Dotyczyć to będzie głównie terenów ze słabymi klasami bonitacyjnymi. Zgodnie z wymogami ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, wyłączenie gruntów z produkcji roślinnej będzie wymagać uzyskania zgody na przeznaczenie gruntów na inne cele. Odbędzie się to na etapie sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Przed zabudową chroni się m.in. tereny rolne o wyższych klasach bonitacyjnych, cenne przyrodniczo tereny leśne i zakwalifikowane do zalesień.

Poszczególne inwestycje poddane będą postępowaniu w sprawie uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zgodnie z ustawą z dnia 3 października o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko mogą wymagać sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko. Klasyfikację takich przedsięwzięć przedstawia Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Tereny przemysłowe, produkcyjno-usługowe, usługowe, itp., mogą stanowić źródło uciążliwości przede wszystkim ze względu na emisję hałasu, a także emisję zanieczyszczeń atmosferycznych. Wszystkie przyszłe inwestycje muszą uznać priorytet ochrony terenów mieszkaniowych lub zagrodowych, a uciążliwość obiektów i urządzeń (hałas, emisja spalin itp.) nie może przekraczać dopuszczalnych norm na granicy działki zgodnie z przepisami odrębnymi.

Dla większości przeznaczeń terenów jako funkcję uzupełniającą dopuszczono m.in. zieleni. W przypadku obszarów zabudowy produkcyjnych i istniejących obszarów eksploatacji powierzchniowej złóż dopuszczono wyznaczenie pasa zieleni izolacyjnej, który minimalizowałby negatywne oddziaływanie wzdłuż granic terenu.

Na terenie gminy zachowuje się istniejący schemat komunikacyjny dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych i ich włączenia. Jednocześnie w studium dopuszczono tworzenie nowych dróg w sporządzanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. W projekcie studium postuluje się, aby dla dróg wewnętrznych zastosować parametry jak dla dróg publicznych klasy technicznej D (dojazdowej).

3.2 Ustalenia dotyczące rozwoju systemów infrastruktury technicznej

Zakłada się wyposażenie terenów zurbanizowanych – istniejących i planowanych – oraz terenów komercyjnych w systemy wodociągowe i kanalizacyjne. Rozwój sieci kanalizacji na terenie gminy ma bardzo duże znaczenie dla poprawy jakości wód powierzchniowych i

podziemnych, a także podniesienia standardu życia mieszkańców. Dopuszcza się stosowanie bezodpływowych zbiorników oraz przydomowych oczyszczalni ścieków zgodnie z przepisami odrębnymi.

W zakresie odprowadzania wód deszczowych utrzymuje się istniejący system odprowadzenia do kanalizacji deszczowej lub powierzchniowo oraz istniejącymi rowami i ciekami, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Zaopatrzenie w energię elektryczną oraz gaz z istniejącej sieci, uwzględnia się również ich rozbudowę i budowę.

W zakresie zaopatrzenia w ciepło dopuszcza się budowę i rozbudowę sieci ciepłowniczej. Dla ograniczenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery korzystne jest wykorzystywanie przyjaznych środowisku mediów grzewczych. Najkorzystniejszym kierunkiem rozwoju zaspokojenia potrzeb energetycznych będzie stopniowe wprowadzanie instalacji do spalania paliw charakteryzujących się niską emisyjnością. Dopuszcza się lokalizację: urządzeń i instalacji wytwarzających energię/ciepło z odnawialnych źródeł energii, w tym o mocy większej niż 100 kW, urządzeń i instalacji wytwarzających energię/ciepło opartych na paliwie: gazowym, paliwach stałych, biopaliwie, energii elektrycznej, opartych o odzysk energii oraz innych, także w układach kogeneracyjnych.

Gromadzenie i utylizacja odpadów komunalnych i produkcyjnych na całym terenie odbywać się będzie zgodnie z ustaleniami przyjętego przez gminę Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Biała. Wskazuje się istniejący punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), jak również uruchomienie nowych punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

Przez obszar gminy przebiegają napowietrzne sieci elektroenergetyczne wysokiego oraz średniego napięcia, które stanowią potencjalne źródło promieniowania elektromagnetycznego. W odniesieniu do zabezpieczenia domostw przed oddziaływaniem linii tworzy się strefy buforowe i pasy technologiczne, w których powinny zawierać się uciążliwości związane z emisją promieniowania elektromagnetycznego i hałasu. W obrębie stref obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu. Zakazuje się m.in. sadzenia zieleni wysokiej oraz lokalizacji budynków. Strefy wyznacza się zgodnie z wymogami normy PN-E-05100-1:1998 „Elektroenergetyczne linie napowietrzne. Projektowanie i budowa”. Linie przebiegają w głównej mierze przez tereny rolne, w oddaleniu od terenów zabudowanych lub przeznaczonych pod zabudowę.

Na terenie gminy zachowuje się istniejące cmentarze i przewiduje się utworzenie nowych. Wokół cmentarzy obowiązują strefy ochrony sanitarnej zgodnie z rozporządzeniem ministra gospodarki komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym odpowiednie są na cmentarze. Według przepisów zawartych w rozporządzeniu, w odległości 150 m od granic cmentarza nie wolno lokalizować zabudowy mieszkaniowej, zakładów produkujących artykuły żywnościowe, zakładów przechowujących żywność oraz studni służących do czerpania wody do picia i na potrzeby gospodarcze. W przypadku gdy teren w granicach do 50 m od cmentarza posiada sieć wodociągową i wszystkie budynki korzystające z wody są do tej sieci podłączone, strefa ochrony sanitarnej wynosi 50 m.

3.3 Ustalenia dotyczące rozwoju energetyki odnawialnej

W studium stwarza się możliwości wykorzystania źródeł energii z odnawialnych źródeł. Dla całego obszaru gminy dopuszcza się lokalizację obiektów energetyki odnawialnej (OZE) w zakresie energii promieniowania słonecznego o mocy nie większej niż moc mikroinstalacji.

Na terenie gminy wyznaczono obszary oznaczone jako: P/U, P, RU, RU/O, Ref, IT na których dopuszcza się lokalizację obiektów OZE mocy powyżej 100 kW. Dla obszaru IT oprócz powyższych dopuszcza się lokalizację obiektów i urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii przy wykorzystaniu energii wiatru o mocy nie większej niż moc mikroinstalacji.

Jednocześnie projekt Studium wprowadza strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie, zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu oraz występowaniu znaczącego oddziaływania na środowisko, które tożsame są z granicami projektowanych ww. obszarów.

3.4 Ustalenia w zakresie eksploatacji surowców mineralnych

Wskazuje się obszary powierzchniowej eksploracji złóż. Działalność wydobywcza może być prowadzona na zasadach ustalonych w przepisach ustawy Prawo geologiczne i górnicze na podstawie udzielonej koncesji na wydobycie złóż.

Złóża eksploatowane będą metodą odkrywkową. W Studium nie określa się szczegółów wydobycia złóż. Prowadzenie gospodarki masami ziemnymi lub skalnymi jest przedmiotem odrębnych dokumentów – projektu zagospodarowania złoża i planu ruchu zakładu górniczego. W odniesieniu do miejsc wydobycia złóż konieczne jest ustalenie obszarów i terenów górniczych. Rozpoczęcie wydobycia powinno być poprzedzone szczegółowymi analizami wpływu kopalni na środowisko, w tym na zdrowie i życie mieszkańców oraz dobra materialne. Ma to znaczenie szczególnie na terenach, gdzie miejsca występowania złóż położone są blisko terenów mieszkaniowych. Po zakończeniu eksploatacji nastąpi rekultywacja wyrobisk. Tereny takie mogą być wykorzystywane rekreacyjnie.

Wydobywanie kopalni ze złoża metodą odkrywkową kwalifikuje się jako przedsięwzięcie mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Inwestycje są poddawane procedurze oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia, której jednym z elementów powinien być raport oddziaływania na środowisko. W raporcie tym zostanie określony szczegółowy wpływ na poszczególne elementy środowiska, w oparciu o szczegóły techniczne wydobycia złóż.

Praca zakładu górniczego oznacza możliwość pojawienia się negatywnych oddziaływań na środowisko. Z pewnym prawdopodobieństwem można przyjąć, że wystąpią niezorganizowane emisje pyłów do atmosfery oraz emisje hałasu związane z transportem kopaliny poza teren kopalni. Na etapie sporządzania projektu Studium nie sposób ustalić, jaką skalę i charakter mogą przybrać wymienione uciążliwości. Będzie to uzależnione od sposobu wydobycia złoża, zastosowanych technologii itp. W celu ograniczenia negatywnych oddziaływań w studium dopuszcza się tworzenie pasów zieleni izolacyjnej na granicy terenów eksploatacji górniczej. Zieleń taka może pochłaniać część emitowanych zanieczyszczeń atmosferycznych. Stanowić może też barierę dla rozprzestrzeniania się hałasu.

3.5 Ocena zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi

Jako jeden z głównych celów Studium uznaje się ochronę przyrody i krajobrazu na terenie gminy, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów chronionych. Oprócz tego dąży się do poprawy stanu środowiska. Rozwój przestrzenny gminy opiera się o zasadę zrównoważonego rozwoju zapewniając racjonalne kształtowanie środowiska i gospodarowanie jego zasobami. Uznaje się, że większość przyjętych w projekcie Studium rozwiązań jest skutecznych i korzystnych dla ochrony środowiska. Rozwiązania te zgodne są z obowiązującymi przepisami ochrony środowiska.

Należy uznać, że przyjęty w projekcie Studium sposób zagospodarowania terenów jest zgodny z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi. Tereny osadnicze sytuuje się na ogół w obrębie terenów, gdzie panują poprawne warunki dla wprowadzania obiektów inżynierskich. Podłoże zbudowane z czwartorzędowych utworów sprzyja posadawianiu obiektów. Ukształtowanie terenu oraz warunki klimatu lokalnego również sprzyjają osadnictwu. Zabudowa sytuowana jest poza cennymi przyrodniczo terenami – lasami, terenami ekosystemów wodnych i dolinami rzek.

Niekorzystne z punktu widzenia środowiska jest zniszczenie przydatnej dla rolnictwa pokrywy glebowej, a także możliwość wycinki zadrzewień i zakrzewień śródpolnych w miejscach kolizji z planowanym zainwestowaniem.

Na wybranych terenach rolnych zachowuje się istniejące lasy oraz pozostałą zieleń.

W projekcie wskazuje się obszary chronione i wyznacza się ich granice na podstawie przepisów odrębnych: obszar chronionego krajobrazu, rezerwat przyrody, korytarz ekologiczny, siedliska przyrodnicze, pomniki przyrody, stanowiska chronionych gatunków roślin i zwierząt, zasięg głównych zbiorników wód podziemnych.

Pozytywnie ocenia się zapisy z zakresu rozwoju infrastruktury technicznej, co pozwoli na kształtowanie terenów zabudowy przy zachowaniu wysokich standardów zamieszkiwania i uszanowaniu przepisów dotyczących ochrony środowiska.

4. Przewidywany wpływ realizacji ustaleń projektu studium na środowisko

4.1. Analiza wpływu ustaleń studium na środowisko

W niniejszym rozdziale dokonano analizy wpływu realizacji studium na zasoby naturalne rozumiane jako poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego i kulturowego. Według definicji zamieszczonej w Encyklopedii PWN (encyklopedia.pwn.pl), zasoby naturalne to „twory organiczne (rośliny, zwierzęta, ekosystemy) i nieorganiczne (atmosfera, wody, minerały), wykorzystywane przez człowieka w procesie produkcji i konsumpcji”.

Oddziaływanie na świat przyrody i bioróżnorodność

Planowane zmiany użytkowania polegać będą głównie na przekształceniu terenów rolniczych w teren zurbanizowany. Pociągnie to za sobą nieodwracalne zmiany w strukturze gatunkowej roślin. W wyniku realizacji zainwestowania może ulec zubożeniu agrocenoza występująca na przeważającym obszarze. W jej miejscu pojawią się obszary zabudowane (głównie o funkcji mieszkaniowej i usługowej), a wraz z nimi tereny zieleni urządzonej. Należy spodziewać się nasadzeń zieleni ozdobnej opartej o m.in. drzewa i krzewy ozdobne. Przestrzeń zurbanizowana nie będzie tworzyć dogodnych warunków dla pojawiania się dziko żyjących gatunków roślin i zwierząt. Wobec pojawienia się w przestrzeni obiektów kubaturowych oraz otaczania poszczególnych terenów ogrodzeniami, możliwość swobodnego przemieszczania się zwierząt (za wyjątkiem nietoperzy i ptaków) będzie ograniczona. W porównaniu z dotychczasowym użytkowaniem terenów, oznaczać będzie sytuację niekorzystną. Poziom zróżnicowania biologicznego na terenach przewidzianych do zabudowy może ulec spadkowi.

Na objętym opracowaniem projekcie obowiązywać będą zapisy mówiące o utworzeniu powierzchni terenów biologicznie czynnych, na których może pojawiać się zieleń. Zieleń ta jednak prawdopodobnie charakteryzować się będzie niewielkimi wartościami przyrodniczymi i będzie pełnić jedynie funkcje ozdobne. Kształtowanie terenów zieleni na terenach zabudowanych będzie zależeć od decyzji podejmowanych przez właścicieli działek.

Zagrożony wycinką jest drzewostan kolidujący z planowaną zabudową i projektowanymi szlakami komunikacyjnymi. Nie jest jednak wykluczone, że istniejąca zieleń może zostać wykorzystana do kształtowania zieleni urządzonej lub przydrożnej na poszczególnych terenach. Należy jednak zaznaczyć, że najważniejsze szlaki migracyjne przebiegające przez teren gminy zostają utrzymane. Migracji gatunkowej sprzyja również zachowanie rozległej przestrzeni terenów rolnych.

Utrzymuje się obszary istotne dla zachowania bioróżnorodności, a więc lasy, doliny cieków, wody stojące i tereny podmokłe. W projekcie Studium zapewnia się zachowanie i ochronę cieków, a co za tym idzie korytarzy ekologicznych ciągnących się wzdłuż dolin. W sąsiedztwie cieków wodnych wprowadza się zapisy ustalające zabezpieczenie wód powierzchniowych przed zagrożeniami.

Oddziaływanie na glebę i powierzchnię ziemi

Realizacja postanowień studium spowoduje przekształcenie morfologii terenu na potrzeby wykopania fundamentów budynków oraz innych obiektów budowlanych. Pokrywa glebowa w miejscach sytuowania zabudowy zostanie zdjęta. W obrębie terenów przeznaczonych pod zabudowę planuje się budynki o maksymalnej wysokości dochodzącej do kilku - kilkunastu metrów. Budynki nie będą wymagały wykonania głębokich wykopów, dzięki czemu przekształcenia rzeźby terenu nie będą duże, a charakter ukształtowania terenu zostanie zachowany.

Zwiększenie areалу terenów zabudowanych i utwardzonych w pewnym stopniu obniży zdolności retencyjne podłoża. Ze względu na zachowanie zdolności chłonnej gruntu wprowadzono obowiązek zachowania części terenów w postaci powierzchni biologicznie czynnej.

Za niekorzystne z punktu widzenia środowiska uznaje się likwidację gruntów oraz ewentualne zanieczyszczenie gleby i wód gruntowych związane z transportem samochodowym.

Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne

Ustalenia projektu Studium przewidują powiększenie powierzchni terenów zabudowanych, które w części ogrzewane będą za pomocą indywidualnych systemów grzewczych. Jest to równoznaczne z pojawieniem się nowych emitorów zanieczyszczeń atmosferycznych lub zwiększenia emisji z istniejących kotłowni, w przypadku podłączenia nowych budynków do sieci ciepłowniczej. W trosce o jakość atmosfery, ustalenia projektu Studium zakładają pozyskiwanie ciepła ze źródeł o niskim stopniu emisji lub urządzeń do niskoemisyjnych technologii spalania, a także energii odnawialnej.

Przyszłe zagospodarowanie oznaczać będzie wzrost ilości terenów zabudowanych, co przełoży się na wyższe niż obecnie natężenie ruchu samochodowego. Wzrastająca ilość pojazdów powodować będzie emisję szkodliwych substancji (m.in. węglowodorów, tlenków azotu) do atmosfery. Trudno jest jednak jednoznacznie oszacować wielkość tego wpływu na stan powietrza atmosferycznego w gminie i regionie. Korzystnie ocenia się pozostawienie terenów lasów. Zieleń wysoka pochłaniać będzie dwutlenek węgla i wytwarzać czysty tlen, co pozytywnie wpłynie na jakość powietrza atmosferycznego.

Oddziaływanie na klimat lokalny

W obrębie terenów przeznaczonych pod zabudowę przewiduje się przekształcenie warunków klimatu miejscowego w kierunku topoklimatu umiarkowanego, cechującego tereny zabudowane. Taki topoklimat charakteryzuje się bardziej zróżnicowanym przebiegiem temperatury i wilgotności względnej powietrza, zmniejszonymi prędkościami wiatru oraz zwiększonym zanieczyszczeniem powietrza w stosunku do terenów otwartych. Zabudowa terenu zmniejszy możliwości swobodnego przemieszczania się mas powietrza. W najbliższym sąsiedztwie budynków, terenów utwardzonych oraz terenów komunikacji spodziewać się będzie można wzrostu średnich temperatur oraz spadku wilgotności powietrza. Zakres zmian topoklimatu będzie uzależniony od charakteru zagospodarowania terenu, w szczególności wielkości powierzchni zabudowy, a także kubatury obiektów. Istotne znaczenie będzie miała wielkość powierzchni utwardzonych. Na etapie budowy jak i podczas późniejszej obsługi obszaru, może być odczuwalne niewielkie pogorszenie warunków w sąsiedztwie przedmiotowego terenu, co spowodowane będzie nieznacznym zwiększeniem się ruchu samochodowego. Pojawienie się nowych obiektów, może w pewien sposób oddziaływać na klimat w wyniku wzrostu emisji zanieczyszczeń atmosferycznych.

Ocenia się, że tereny studium przeznaczone pod zabudowę nie odgrywają istotnej roli ze względu na wychwytywanie dwutlenku węgla. Za pochłanianie tego gazu w największym stopniu odpowiedzialne są drzewa. Nie znajdują się tu zwarte tereny zadrzewione o dużej powierzchni. Przewidywana wycinka części zieleni wysokiej o niedużej powierzchni nie przyczyni się zatem do utraty siedlisk zapewniających sekwestrację CO₂.

W zakresie rozwiązań zapewniających przeciwdziałanie niekorzystnym zmianom klimatycznym oraz adaptacji do zmian klimatu projekt studium zakłada pozyskiwanie ciepła z sieci lub indywidualnie. Dopuszczono również wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. Wielkość emisji będzie uzależniona od wyboru czynnika grzewczego przez inwestorów oraz stopnia realizacji postanowień studium i planu miejscowego. Ponadto zakłada się pozostawienie powierzchni biologicznie czynnej na terenach zabudowanych, którą będzie mogła być pokryta zielenią, w tym zielenią wysoką. Zwraca się uwagę, że natężenie ruchu po przekształceniu terenów rolnych w zabudowane wzrośnie, co przełoży się na nieznaczne zwiększenie emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych z transportu samochodowego.

Charakter planowanej zabudowy nie spowoduje zwiększenia ryzyka wystąpienia zjawisk ekstremalnych, takich jak powódź, susza, pożary, fale upałów, deszcze nawalne i burze, silne wiatry, fale morzu itp. Przystosowanie planowanej zabudowy do odporności na wymienione zjawiska ekstremalne zależy będzie od szczegółowych rozwiązań technicznych budynków i sposobu zagospodarowania działki. Odbędzie się to na etapie sporządzenia projektów budowlanych i architektonicznych.

W obrębie terenów zieleni oraz terenów rolnych, nie przewiduje się przekształceń warunków klimatu lokalnego. Tereny zieleni (przede wszystkim lasy) odpowiedzialne są za pochłanianie dwutlenku węgla z powietrza, retencjonowanie wód opadowych, a także pochłanianie zanieczyszczeń z powietrza oraz wód opadowych i roztopowych. Ich zachowanie w projektowanym studium należy rozpatrywać pozytywnie.

Oddziaływanie na klimat akustyczny

Klimat akustyczny na terenie studium kształtowany będzie przez ruch samochodowy odbywający się istniejącymi jak i nowymi drogami. Przyszłe zagospodarowanie będzie generować większy niż dotychczas ruch, co może się przełożyć na pogłębienie emisji hałasu. Projektowane tereny usług mogą kształtować klimat akustyczny, jednakże ich wpływ zależny będzie od rodzaju prowadzonej działalności.

Dla ochrony klimatu akustycznego terenów mieszkaniowych, istotne znaczenie mają ustalenia ustawy Prawo ochrony środowiska, mówiące o tym, że uciążliwości związane z prowadzeniem działalności gospodarczej nie mogą wykraczać poza granice działki inwestora.

W przypadku stwierdzenia przekroczeń dopuszczalnych poziomów dźwięku na terenach zabudowy chronionej przed hałasem, konieczne będzie podjęcie działań ograniczających, np. budowę osłon zmniejszających emisję hałasu, ekranów akustycznych. W przypadku hałasu powodowanego bliskością dróg należy dodatkowo rozpatrzyć zmianę organizacji ruchu, np. poprzez zmniejszenie dopuszczalnej prędkości dla samochodów, czy poprawę parametrów technicznych dróg.

Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Na obszarze objętym planowanym zainwestowaniem przyjęto korzystne rozwiązania mające na celu ochronę stanu środowiska gruntowo-wodnego. Najkorzystniejszym przyjętym rozwiązaniem jest wyposażenie terenu w system kanalizacji sanitarnej. Sposób odprowadzania i oczyszczania wód opadowych i roztopowych z omawianych terenów gwarantują ustalenia studium.

Na terenie studium nie przewiduje się możliwości realizacji funkcji mogących w sposób szczególnie negatywny wpłynąć na jakość wód, np. składowisk odpadów. Nie sytuuje się również wielkich ferm hodowlanych i innych przedsięwzięć o dużej szkodliwości dla wód. Wszelkie odpady komunalne mają być gromadzone i usuwane zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami obowiązującymi w gminie. Powyższe zapisy pozwolą zminimalizować ryzyko przedostania się zanieczyszczeń do wód z powstałych odpadów.

Uznaje się, że realizacja ustaleń studium umożliwi spełnienie celów środowiskowych dla jednolitych części wód podziemnych i powierzchniowych wynikających z Ramowej Dyrektywy Wodnej oraz ustawy Prawo Wodne.

Realizacja ustaleń studium uwzględnia wymagania art. 119 ustawy o ochronie przyrody, tj. zakaz wznoszenia obiektów budowlanych uniemożliwiających lub utrudniających

ludziom i dziko występującym zwierzętom dostęp do wody, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej oraz związanych z bezpieczeństwem powszechnym i obronnością kraju.

Cele środowiskowe dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych

W projekcie studium przyjmuje się rozwiązania regulujące gospodarkę wodno-ściekową. Rozwiązania te należy uznać za skuteczne, możliwe do spełnienia i sprzyjające osiągnięciu wyznaczonych celów środowiskowych. Najkorzystniejszym przyjętym rozwiązaniem jest wyposażenie terenów w system kanalizacji i odprowadzanie zanieczyszczonych wód do oczyszczalni ścieków. Sposób odprowadzania i oczyszczania wód opadowych i roztopowych również gwarantują ustalenia studium.

Na omawianym terenie nie przewiduje się możliwości realizacji funkcji mogących w sposób szczególnie negatywny wpłynąć na jakość wód, np. składowisk odpadów. Nie sytuuje się również wielkich ferm hodowlanych i innych przedsięwzięć o dużej szkodliwości dla wód.

Wszelkie odpady komunalne mają być gromadzone i usuwane zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami obowiązującymi w gminie oraz przepisami odrębnymi. Powyższe zapisy pozwolą zminimalizować ryzyko przedostania się zanieczyszczeń do wód z powstałych odpadów.

Dopuszczenie zieleni na terenie objętym studium oraz na terenach biologicznie czynnych przyczyni się do zminimalizowania poziomego spływu zanieczyszczeń oraz oczyszczenia szkodliwych substancji mogących przedostać się do wód podziemnych i powierzchniowych.

Utrzymanie odpowiedniej jakości wód ma istotne znaczenie dla zachowania zasobów wód podziemnych, które stanowią źródło zaopatrzenia ludności w wodę pitną. Jednolite części wód przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia wyszczególnione są w ustawie Prawo wodne. Spośród innych obszarów chronionych wymienionych w tym dokumencie wskazać należy formy ochrony przyrody, dla których prawidłowego funkcjonowania ważne znaczenie będzie mieć utrzymanie wód w jak najlepszym stanie.

Podsumowując uznaje się, że realizacja ustaleń studium umożliwi spełnienie celów środowiskowych dla jednolitych części wód podziemnych i powierzchniowych wynikających z Ramowej Dyrektywy Wodnej i ustawy Prawo Wodne.

Oddziaływanie na krajobraz, zabytki i dobra materialne

Realizacja ustaleń studium oznaczać będzie zmiany w krajobrazie. Istniejąca przestrzeń niezabudowana ulegnie przekształceniu w krajobraz zabudowy mieszkaniowej, usługowej oraz infrastruktury technicznej (drogi). Tereny te nawiązywać będą do zabudowy istniejącej w tej części gminy. W zakresie kształtowania krajobrazu oraz dla zachowania ład przestrzennego istotne znaczenie mają ustalenia dotyczące ukształtowania zabudowy, sposobu rozmieszczenia obiektów w przestrzeni, a także wysokości budynków i obiektów budowlanych.

Na obszarze objętym opracowaniem zachowuje się istniejące budynki wraz z towarzyszącymi im obiektami infrastruktury technicznej. Zachowaniu ulegają najcenniejsze krajobrazowo tereny, w tym tereny leśne, wody powierzchniowe i w dużym stopniu krajobraz rolniczy.

Pozytywne przekształcenia w krajobrazie będą miały miejsce na obszarach rolnych wskazanych do zalesień.

Ustalenia Studium zakładają ochronę dziedzictwa kulturowego obejmując ochroną najcenniejsze obiekty, w tym zabytki, założenia urbanistyczne i inne cenne historycznie i architektonicznie obiekty.

Ocenia się, że realizacja postanowień studium nie będzie wywierać negatywnego wpływu na dobra materialne, zachowuje się istniejące obiekty budowlane.

Reasumując, ustalenia studium uwzględniające wymogi przepisów odrębnych w świetle stopnia szczegółowości dokumentu, w sposób wystarczający zapewniają właściwą ochronę krajobrazu.

Oddziaływanie na ludzi

Dopuszczone w projekcie Studium funkcje terenów w dużej mierze wykluczają możliwość realizacji inwestycji i obiektów mogących w sposób znacząco negatywny wpłynąć na środowisko życia i zdrowie mieszkańców.

Jakość środowiska i warunki zamieszkiwania nie powinny ulec niekorzystnym przekształceniom o charakterze znaczącym. W pewnym stopniu warunki zamieszkiwania może pogorszyć nadmierna emisja zanieczyszczeń atmosferycznych z sektora komunalnego i transportowego.

Przyjęte w projekcie Studium rozwiązania z zakresu rozbudowy infrastruktury technicznej oraz zasad korzystania ze środowiska przyczynią się do podniesienia standardu życia mieszkańców.

Rozpatrując oddziaływanie na ludzi należy poruszyć aspekt społecznych skutków realizacji Studium. Poszerzenie oferty inwestycyjnej w mieście przełoży się na wzrost zatrudnienia w sektorze przemysłowym i usługowym a w konsekwencji czego rozwój gospodarczy obszaru gminy.

Opis oddziaływań o charakterze skumulowanym

Potencjalne oddziaływania skumulowane obejmują emisję hałasu oraz emisje zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do atmosfery. Hałas powodowany będzie transportem samochodowym na drogach obsługujących ruch w kierunku obszaru zainwestowania oraz wewnątrz omawianego terytorium. Emisje zanieczyszczeń do atmosfery uwalnianych z grzewczych oraz transportu samochodowego nie spowodują znaczącego zwiększenia stężenia szkodliwych substancji w powietrzu. Niemniej jednak obserwuje się wzrost ilości terenów zabudowanych na terenie gminy, co w przyszłości może powodować efekt kumulacji niekorzystnych presji na środowisko np. nadmierną emisję szkodliwych substancji do atmosfery. Będą to oddziaływania o charakterze stałym. Wystąpienie uciążliwości będzie miało także miejsce w fazie realizacji inwestycji.

4.2. Oddziaływanie projektu studium poza obszar opracowania

Proponowane zagospodarowanie będzie oddziaływało na środowisko również poza ustalonymi granicami. Wprowadzenie nowych elementów zainwestowania wiąże się ze zwiększonym poborem wody z sieci wodociągowej i wzrostem zużycia energii elektrycznej. Transport samochodowy będzie oddziaływał na całej trasie dojazdowej do obiektów zlokalizowanych na omawianym terenie. Powstałe odpady będą stanowić obciążenie dla środowiska w miejscu ich utylizacji. Sposób odprowadzania ścieków oraz zbierania odpadów realizowany będzie zgodnie z polityką przyjętą przez władze gminy. Zaistniałe emisje przyczynią się do ogólnego stanu środowiska w miejscowości (migracja zanieczyszczeń przez powietrze atmosferyczne).

4.3. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko, o którym mowa w art.51 ust.2, pkt 1d) ustawy z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oceniane jest w aspekcie granic międzynarodowych. Proponowany projekt studium nie zawiera rozstrzygnięć, ani nie stwarza możliwości, w wyniku których mogłoby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko. Zagospodarowanie obszaru nie będzie oddziaływać na środowisko terenów położonych poza granicami kraju.

4.4. Oddziaływanie na formy ochrony przyrody

W projekcie Studium podkreśla się położenie gminy w obrębie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Bory Niemodlińskie” wraz z rezerwatem „Jeleni Dwór”, wyodrębniając je na rysunku oraz wyszczególniając w tekście. Wskazuje się również stanowiska gatunków chronionych, pomniki przyrody, korytarz ekologiczny oraz siedliska przyrodnicze.

Ocenia się, że planowane zagospodarowanie nie powinno wywierać negatywnego wpływu na obszarowe i punktowe formy ochrony przyrody, tj na stanowiska roślin i zwierząt chronionych, jak również na cenne siedliska. Planowane w studium zagospodarowanie nie wpłynie ujemnie na funkcjonujące korytarze ekologiczne. Tereny przeznaczone do zainwestowania (zabudowa, tereny komunikacji) w dużej mierze mieszczą się z dala od przyrodniczo i krajobrazowo cennych elementów środowiska przyrodniczego. Tereny te wyodrębnione są przeważnie jako tereny zieleni, tereny rolnicze i wód powierzchniowych. Są to tereny na ogół wyłączone spod zabudowy, pełniące funkcje przyrodnicze.

Ustalenia studium uwzględniają zakazy i nakazy zawarte w aktach powołujących obiekty ochrony przyrody. Duży nacisk położono na ochronę walorów przyrodniczych, a także krajobrazowych i kulturowych. Wprowadzane są zapisy dotyczące przeznaczenia poszczególnych terenów, kształtowania terenów zabudowy oraz wymogi dotyczące jakości, standardów i ochrony środowiska. Projekt studium ustanawia tereny wód, tereny zieleni, lasów oraz tereny rolne, chroniąc je przed zainwestowaniem. Ponadto zapisy te przyczynią się do ochrony cennych przyrodniczo siedlisk i stanowisk roślin i zwierząt.

Ocenia się, że realizacja ustaleń projektowanego studium nie będzie wywierała negatywnego wpływu na przedmiot ochrony OChK „Bory Niemodlińskie” wraz z rezerwatem „Jeleni Dwór”. Przy kształtowaniu zagospodarowania terenów w granicach obszaru chronionego krajobrazu obowiązują ustalenia uchwały Nr XX/228/2016 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 27 września 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz.Urz.Woj. Opolskiego z 2016r., poz. 2017) oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55). Należy również zaznaczyć, iż studium nie wprowadza innego zagospodarowania, niż aktualne, (obecnie las), stąd nie przewiduje się negatywnego wpływu zapisów projektu studium na ww. formy ochrony przyrody.

Za pozytywne należy uznać zapisy dotyczące rozwoju infrastruktury technicznej: wodociągów, kanalizacji, sposobu postępowania z odpadami, dopuszczeniem energii odnawialnej. Poprawa stanu jakości wód, gleby i powietrza pozytywnie wpłynie na obszary chronione.

4.5. Informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów powiązanych z projektem studium

Zgodnie z art. 52 ust 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w prognozie oddziaływania na środowisko uwzględnia się informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania.

Autorowi niniejszej prognozy nie były dostępne prognozy oddziaływania na środowisko do opracowań planistycznych odnoszących się do badanego obszaru.

4.6. Kompleksowa ocena skutków wpływu ustaleń studium na środowisko przyrodnicze

Ocenę następstw realizacji ustaleń studium dokonano z podziałem ze względu na wpływ na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i antropogenicznego (w tym na zdrowie ludzi) znajdującego się w obrębie granic omawianego obszaru, uwzględniając wzajemne zależności między nimi. Wpływ na środowisko skutków realizacji studium różnicuje się w zależności od:

- bezpośrednio oddziaływania – bezpośrednio, pośrednie, wtórne, skumulowane;
- okresu trwania oddziaływania – długoterminowe, średnioterminowe, krótkoterminowe;

- częstotliwości oddziaływania – stałe, chwilowe;
- charakteru zmian – pozytywne, negatywne, bez znaczenia;
- zasięgu oddziaływania – miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne;
- trwałości przekształceń – nieodwracalne, częściowo odwracalne, odwracalne, możliwe do rewaloryzacji;
- intensywności przekształceń - nieistotne, nieznaczące, zauważalne, duże, zupełne.

Oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska zgodnie z przyjętymi założeniami przedstawiono również w formie tabelarycznej i na rysunku prognozy.

Funkcje powodujące przekształcenia w środowisku i krajobrazie skutkujące emisją hałasu, zanieczyszczeń do atmosfery i wód (Tabela.2)

Planowane tereny zabudowane będą miały zróżnicowany wpływ na środowisko. Funkcjonowanie nowych terenów wiąże się z większym poborem wody oraz odprowadzaniem ścieków i odpadów, a także emisją hałasu i zanieczyszczeń atmosferycznych. Ustalenia studium w zakresie ochrony środowiska i wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną pozwalają zminimalizować negatywny wpływ przewidywanych funkcji na środowisko, w tym jakość wód, powietrza atmosferycznego i klimat akustyczny. Rozwój nowych funkcji przyczyni się do zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej i utraty walorów produkcyjnych gleb. Ustalenia studium przewidują minimalne udziały powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych, co stwarza możliwości w zakresie kształtowania terenów zieleni urządzonej. Spodziewać się będzie można nasadzeń ozdobnych gatunków drzew i krzewów. Wprowadzenie zabudowy przyczyni się do przekształcenia morfologii terenu.

Tab. 2. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska – tereny zabudowane.

Oddziaływanie na:	Oddziaływanie pod względem:						
	bezpośredniości	okresu trwania	częstotliwości	charakteru zmian	zasięgu	trwałości przekształceń	intensywności przekształceń
świat przyrody i bioróżnorodność	Bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	bez znaczenia	miejscowe	nieodwracalne	zauważalne
gleby i powierzchnię terenu	bezpośrednie	długoterminowe i krótkoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe	nieodwracalne	zauważalne
powietrze atmosferyczne	bezpośrednie i wtórne	długoterminowe i krótkoterminowe	stałe i chwilowe	negatywne	miejscowe i lokalne	możliwe do rewaloryzacji	zauważalne
klimat lokalny	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	bez znaczenia	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	nieznaczące
klimat akustyczny	bezpośrednie	długoterminowe i krótkoterminowe	stałe	bez znaczenia	miejscowe	odwracalne	zauważalne
wody	pośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	Miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	nieznaczące
krajobraz i zabytki	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne i negatywne	miejscowe	nieodwracalne	zauważalne
ludzi	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	zauważalne

Funkcje nie wywołujące istotnych zmian w środowisku – tereny rolne (Tabela 3)

Istniejące tereny rolne nie będą powodować istotnych zmian jakości środowiska. W dalszym ciągu występować będą zagrożenia dla wód powierzchniowych i podziemnych powodowane nadmiernym zużyciem nawozów sztucznych i środków ochrony roślin. Ekosystem rolniczy charakteryzuje się niewielkim poziomem zróżnicowania biologicznego, ujednoliconym składem gatunkowym wyrównanym poziomem wiekowym zbiorowisk roślinnych. Niemniej jednak może stanowić miejsce pojawiania się związanych z agrocenozą zwierząt (np. ptaków przylatujących na żer). Obecność terenów otwartych sprzyja migracji roślin, zwierząt i grzybów. Z punktu widzenia gospodarki człowieka, utrzymanie tych terenów ma znaczenie dla zachowania przydatnych dla rolnictwa gleb.

Tab. 3. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska – tereny rolne.

Oddziaływanie na:	Oddziaływanie pod względem:						
	bezpośredniości	okresu trwania	częstotliwości	charakteru zmian	zasięgu	trwałości przekształceń	intensywności przekształceń
świat przyrody i bioróżnorodność	Bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	odwracalne	zauważalne
gleby i powierzchnię terenu	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	nieodwracalne	duże
powietrze atmosferyczne	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia
klimat lokalny	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	bez znaczenia	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	nieznaczące
klimat akustyczny	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia
wody	Bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe, lokalne i ponadlokalne	częściowo odwracalne	zauważalne
krajobraz i zabytki	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	odwracalne	zauważalne
ludzi	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	zauważalne

Funkcje o pozytywnym wpływie na środowisko (Tabela 4)

Tereny zieleni i wód powierzchniowych mają pozytywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze, a także środowisko życia mieszkańców. Mają one znaczenie dla zachowania walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Zieleń wysoka tworzy powierzchnię pochłaniającą zanieczyszczenia atmosferyczne, wytwarzającą tlen i retencjonującą część opadów atmosferycznych. Ponadto wpływa korzystnie na klimat lokalny na terenach zabudowanych i pełni rolę izolacyjną głównie przed hałasem. Wody powierzchniowe stanowią miejsce występowania roślin i zwierząt. Wody i zieleń pełnią także istotną rolę w przemieszczaniu się roślin, zwierząt i grzybów, współtworząc korytarze ekologiczne.

Tab. 4. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska - tereny zieleni i wód powierzchniowych

Oddziaływanie na:	Oddziaływanie pod względem:						
	bezpośredniości	okresu trwania	częstotliwości	charakteru zmian	zasięgu	trwałości przekształceń	intensywności przekształceń
świat przyrody i bioróżnorodność	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe, lokalne	odwracalne	zauważalne
gleby i powierzchnię terenu	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	odwracalne	duże
powietrze atmosferyczne	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	odwracalne	duże
klimat lokalny	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	odwracalne	duże
klimat akustyczny	bez znaczenia	bez znaczenia	stałe	pozytywne	miejscowe	bez znaczenia	zauważalne
wody	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	odwracalne	zauważalne
krajobraz i zabytki	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	odwracalne	zauważalne
ludzi	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	bez znaczenia	zauważalne

5. Metody analizy realizacji postanowień projektu studium

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu Studium pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, ustaleń

dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska i ładu przestrzennego, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków. Skutki realizacji omawianego dokumentu podlegają badaniom w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. W przypadku skarg mieszkańców na uciążliwość prowadzonej działalności w oparciu o uchwalone studium lub plan, analizę realizacji planowanego dokumentu i badanie skażenia środowiska powinien przeprowadzić odpowiedni organ administracji samorządowej.

Zgodnie z art. 55 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko organ opracowujący dokument prowadzi monitoring skutków realizacji postanowień Studium w zakresie oddziaływania na środowisko (np. hałasu, jakości gleb, wód, realizacji zabudowy terenów w planach miejscowych). Monitoring ten powinien być prowadzony w oparciu o wyniki badań przeprowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, a także innych badań wykonywanych w zależności od zapotrzebowania np. w przypadku pojawienia się skarg mieszkańców na uciążliwość prowadzonej działalności w oparciu o Studium.

Częstotliwość przeprowadzania analiz powinna być uwarunkowana częstotliwością badania aktualności kierunków polityki przestrzennej, zawartych w planach, programach i studiach oraz w aktach prawa miejscowego. Zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wyniki omawianych analiz powinny być przekazywane co najmniej raz w czasie trwania kadencji rady. Proponuje się zatem, aby analizy dotyczące ochrony środowiska były przeprowadzane również z taką częstotliwością.

6. Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

Zgodnie z art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, prognoza oddziaływania na środowisko zawiera rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.

W celu ograniczenia lub eliminacji niekorzystnego wpływu na środowisko będącego efektem realizacji studium należy uwzględnić:

- konieczność dotrzymania wszelkich obowiązujących norm dotyczących ochrony poszczególnych komponentów środowiska, w szczególności w zakresie klimatu akustycznego,
- odprowadzanie z terenów uszczelnionych (np. powierzchni dróg) podczyszczonych wód opadowych i roztopowych do kanalizacji;
- ograniczenie zasięgu uciążliwości do granic działki inwestora.

Uznaje się, że pozostałe przyjęte w projekcie studium rozwiązania nie będą powodować negatywnych oddziaływań o charakterze znaczącym na środowisko oraz jakość życia i zdrowie mieszkańców gminy. Nie przedstawia się zatem dodatkowych rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

Do rozwiązań służącym ochronie środowiska, które zawiera opisywany projekt studium należą:

- obowiązek utworzenia powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych;
- wprowadzenie maksymalnej powierzchni zabudowy;
- odprowadzanie ścieków do sieci kanalizacji;
- zachowanie terenów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych
- ograniczenie emisji zanieczyszczeń atmosferycznych z budynków poprzez dopuszczenie stosowania do energii odnawialnej.

7. Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie studium

Ustalenia analizowanego projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego są wynikiem kompromisu pomiędzy wymogami ochrony środowiska i życia człowieka, a koniecznością rozwoju urbanistycznego. Zaprezentowane rozwiązania są zgodne z ustawodawstwem odrębnym, dokumentami planistycznymi obowiązującymi na terenie gminy i wykorzystują instrumenty planistyczne służące do zrównoważonego rozwoju terenów zurbanizowanych. Ustalenia studium nie ingerują w tereny o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych oraz zawierają zapisy korzystne dla środowiska.

W zakresie rozwiązań alternatywnych można rozważyć podniesienie wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych i wprowadzenie terenów zieleni.

Rozwiązaniem alternatywnym jest również brak realizacji analizowanego dokumentu, jest to jednak całkowicie sprzeczne z zamierzeniami inwestycyjnymi i interesem ekonomicznym gminy oraz oczekiwaniami i potrzebami mieszkańców.

8. Analiza i ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Dla projektu studium istotne z punktu widzenia ochrony środowiska są priorytety wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Dokumenty na szczeblu międzynarodowym

Do najważniejszych dokumentów zaliczyć należy:

1. Dyrektywy Unii Europejskiej:
 - 98/83/UE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
 - Dyrektywy Ramowej UE dotyczącej wody, przyjętej w 1997 r.,
 - Dyrektywy 98/15/EC z 27 lutego 1998 r. dot. wprowadzania zanieczyszczeń do wód,
 - Dyrektywy Ramowej w sprawie ogólnych zasad gospodarowania odpadami 75/442/EWG z 15 lipca 1975 r., Dyrektywy 9/31 WE w sprawie odpadów niebezpiecznych,
 - Dyrektywy 43/92 EEC z 21 maja 1992 r. (z późn. zm.) w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory oraz Dyrektywy 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. o ochronie ptaków, będąca podstawą tworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000.
2. Umowy międzynarodowe:
 - porozumienia między Min. OŚZNiL RP a Państwowym Komitetem Republiki Białoruś ds. Ekologii o współpracy w dziedzinie ochrony środowiska z 1992 r.,
 - porozumienia między Min. OŚZNiL a Min. Leśnictwa Republiki Białoruś z 1995 r. dot. m.in. rozwoju ochrony cennych ekosystemów, gospodarki wodnej WZŚ i kłęk żywiolowych,
 - porozumienia między Min. OŚZNiL RP a Departamentem OŚ Republiki Litewskiej z 24.01.1992 r. o współpracy w dziedzinie ochrony środowiska,

Dokumenty na szczeblu krajowym

Do dokumentów o randze krajowej należą m.in.:

- II Polityka ekologiczna państwa, która nawiązuje do priorytetowych kierunków działań

określonych w VI Programie działań Unii Europejskiej w dziedzinie środowiska. Dokument ten wskazuje narzędzia ochrony środowiska, a także problemy związane ze współpracą międzynarodową ze szczególnym uwzględnieniem UE. Swoje cele i zakres działań wyznacza w trzech horyzontach czasowych: do roku 2002, do roku 2010 i do roku 2025.

- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem działań mówi o zachowaniu całej rodzimej przyrody, bez względu na jej formę użytkowania oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia.
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami określa zakres działania niezbędny do zaplanowania zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju, w sposób zapewniający ochronę środowiska z uwzględnieniem obecnych i przyszłych możliwości technicznych, organizacyjnych.
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych jest programem inwestycji rozbudowy systemów oczyszczalni ścieków w sektorze komunalnym. Program pozwoli na wyeliminowanie nieoczyszczonych ścieków (pochodzących ze źródeł miejskich i aglomeracji) z wód powierzchniowych. Dokument dotyczy także poprawy jakości wód powierzchniowych, będących potencjalnym źródłem poboru ujęć komunalnych. Zamierzeniem Programu jest również pobudzenie inicjatyw lokalnych (nowe miejsca pracy) oraz pełne dostosowanie do wymogów Unii Europejskiej w zakresie wyposażenia w system oczyszczalni ścieków i kanalizacji.

Biorąc pod uwagę specyfikę studium najistotniejsze cele wymienionych dokumentów odnoszą się do ochrony środowiska przyrodniczego i bioróżnorodności. Przeprowadzona w poprzednich rozdziałach analiza wykazała brak negatywnych oddziaływań o charakterze znaczącym na środowisko przyrodnicze obszaru studium i terenów do niego przyległych. W studium zapewnia się kształtowanie terenów zieleni na działkach budowlanych poprzez utworzenie powierzchni biologicznie czynnej.

Wszelkie akty prawne oraz pośrednio dokumenty związane z polityką przestrzenną i polityką ekologiczną państwa są zgodne z przepisami prawa międzynarodowego oraz ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi. W szczególności dostosowywane są również do prawa Unii Europejskiej i polityk przyjętych przez kraje wspólnoty. Poszczególne dyrektywy unijne (np. Dyrektywa Siedliskowa, Dyrektywa Ptasia, Dyrektywa Wodna) transponowane są do prawodawstwa polskiego i mają odzwierciedlenie w wiążących aktach prawnych.

9. Streszczenie

Niniejsze opracowanie analizuje i ocenia potencjalny wpływ realizacji ustaleń projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Biała.

Obszar objęty niniejszym opracowaniem zlokalizowany jest w gminie Biała w południowej części województwa opolskiego.

Zagospodarowanie obszaru opracowania stanowi zabudowa miejska oraz wiejska wraz z infrastrukturą oraz tereny rolnicze, lasy i wody powierzchniowe śródlądowe.

Teren opracowania zbudowany jest głównie z utworów czwartorzędowych.

Teren leży na styku jednolitych części wód powierzchniowych: Młynówka o kodzie PLRW6000171176889; Biała od źródła do Śmickiego Potoku o kodzie PLRW6000171176829; Rzymkowicki Rów o kodzie PLRW6000171176869; Prószkowski Potok PLRW60001711969; Ziębia o kodzie PLRW60001712852; Czarny Rów o kodzie PLRW6000171176884; Biała od Śmickiego Potoku do Osobłogi o kodzie PLRW6000191176899; Ścinawa Niemodlińska od źródła do Musznej o kodzie PLRW60001712829; Lubrzanka PLRW60004117669 oraz w obrębie jednolitych części wód podziemnych nr PLGW6000127.

Obszar gminy położony jest na pograniczu dwóch regionów pluwiotermicznych, tj. nadodrzańskiego i podsudeckiego.

Gleby na terenie gminy Biała zasadniczo są bardzo dobre dla produkcji rolnej. Najlepsze gleby występują w południowej części gminy. W obszarze Kotliny Raciborskiej i Równiny Niemodlińskiej, obejmujące północne tereny gminy, występują gleby o niższych walorach dla produkcji rolnej.

Obecny charakter roślinności to efekt przekształceń środowiska przez gospodarkę człowieka. Większość lasów została zastąpiona przez użytki rolne i tereny zabudowane ze specyficzną roślinnością synantropijną i segetalną. Na terenie gminy stwierdza się: obszar chronionego krajobrazu, rezerwat przyrody, korytarz ekologiczny, siedliska przyrodnicze, pomniki przyrody, stanowiska chronionych gatunków roślin i zwierząt.

Stan większości parametrów powietrza atmosferycznego kwalifikuje się do klasy A (nie ma przekroczeń poziomów dopuszczalnych). W przypadku pyłu zawieszzonego PM10, pyłu zawieszzonego PM2,5, benzo(a)pirenu, przekroczenia takie występują, stąd zakwalifikowano obszar do klasy C.

Na omawianym obszarze występują obszary chronione przed hałasem, którymi są głównie tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowo usługowej oraz zagrodowej.

Teren opracowania zlokalizowany jest w jednolitej części wód: - Młynówka o kodzie PLRW6000171176889; silnie zmieniona część wód; ogólny stan zły, cel środowiskowy: dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny; zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego, termin osiągnięcia celu do 2027 r.,

- Biała od źródła do Śmickiego Potoku o kodzie PLRW6000171176829; silnie zmieniona część wód; ogólny stan zły, cel środowiskowy: dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny; zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego, termin osiągnięcia celu do 2021 r.,

- Rzymkowicki Rów o kodzie PLRW6000171176869, silnie zmieniona część wód; ogólny stan zły, cel środowiskowy: dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny, zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego, termin osiągnięcia celu do 2021 r.,

- Prószkowski Potok PLRW60001711969, silnie zmieniona część wód; ogólny stan zły, cel środowiskowy: dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny, niezagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego,

- Ziębia o kodzie PLRW60001712852, naturalne część wód; ogólny stan dobry, cel środowiskowy: dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny, niezagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego,

- Czarny Rów o kodzie PLRW600017117684, naturalne część wód; ogólny stan zły, cel środowiskowy: dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny, zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego, termin osiągnięcia celu do 2021 r.,

- Biała od Śmickiego Potoku do Osobłogi o kodzie PLRW6000191176899, silnie zmieniona część wód; ogólny stan zły, cel środowiskowy: dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny, niezagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego,

- Ścinawa Niemodlińska od źródła do Musznej o kodzie PLRW60001712829, silnie zmieniona część wód; ogólny stan zły, cel środowiskowy: dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny, zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego, termin osiągnięcia celu do 2021 r.,

- Lubrzanka PLRW60004117669, naturalne część wód; ogólny stan zły, cel środowiskowy: dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny, zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego, termin osiągnięcia celu do 2021 r.

Obszar objęty opracowaniem zlokalizowany jest w obrębie jednolitych części wód podziemnych nr PLGW6000127. Stan ilościowy i stan chemiczny ocenione zostały jako dobre. Celem środowiskowym jest utrzymanie dobrego stanu ilościowego oraz dobrego stanu chemicznego, jednocześnie ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych ocenione zostało jako zagrożone.

W przypadku odstąpienia od realizacji sporządzenia studium obowiązywać będzie aktualna wersja dokumentu. Wszelkie oddziaływania, przekształcenia i zmiany, zarówno pozytywne, jak i negatywne będą związane z ww. zagospodarowaniem. W przypadku

zaniechania istniejącego zagospodarowania, stan środowiska zostanie utrzymany na dotychczasowym lub podobnym poziomie.

Z analizy ustaleń studium i oceny zgodności z warunkami ekofizjograficznymi wynika, że projekt studium został sporządzony zgodnie z przepisami ochrony środowiska. Nie ma większych przeszkód dla wprowadzania nowego zagospodarowania na przedmiotowym terenie. W projekcie studium przyjęto rozwiązania techniczne, mające na celu ochronę środowiska, krajobrazu i dóbr materialnych.

Oceniono wpływ realizacji projektu na poszczególne elementy środowiska. W odniesieniu do świata przyrody i bioróżnorodności nastąpią nieodwracalne zmiany w strukturze gatunkowej roślin. W miejsce biocenozy związanej z terenami upraw rolnych pojawią się obszary zabudowane. Przestrzeń zurbanizowana nie będzie tworzyć dogodnych warunków dla pojawiania się dziko żyjących gatunków roślin i zwierząt. W projektowanym dokumencie obowiązywać będą zapisy mówiące o utworzeniu powierzchni terenów biologicznie czynnych, na których będzie pojawiać się zieleń.

Realizacja projektu spowoduje przekształcenie morfologii terenu na potrzeby wykopania fundamentów budynków oraz innych obiektów budowlanych. Pokrywa glebowa w miejscach sytuowania zabudowy zostanie zdjęta. Zapisy zawierają rozwiązania powodujące, że przekształcenia rzeźby terenu nie będą duże, a charakter ukształtowania terenu zostanie zachowany. Zwiększenie areału terenów zabudowanych i utwardzonych obniży zdolności retencyjne podłoża, jednakże obowiązek tworzenia powierzchni biologicznie czynnej spowoduje minimalizację niekorzystnego zjawiska.

Nowe zagospodarowanie spowoduje pojawienie się nowych emitorów zanieczyszczenia środowiska. Zapisy dokumentu zakładają wykorzystanie m. in. odnawialnych źródeł energii.

Na terenach przeznaczonych pod zabudowę przewiduje się przekształcenie warunków klimatu miejscowego w kierunku topoklimatu umiarkowanego. Zapisy studium uwzględniają cele i kierunki działań w procesie adaptacji do zmian klimatu.

Klimat akustyczny kształtowany będzie przez ruch samochodowy. Na wprowadzonych terenach ochrony przed hałasem znaczenie mają ustalenia ustawy Prawo ochrony środowiska.

Przyjęto korzystne rozwiązania mające na celu ochronę stanu środowiska gruntowo-wodnego. Najkorzystniejszym rozwiązaniem jest wyposażenie terenu w system kanalizacji sanitarnej. Istotne są również zapisy mówiące o postępowaniu z wodami opadowymi i roztopowymi. Rozwiązania te należy uznać za skuteczne, możliwe do spełnienia i sprzyjające osiągnięciu wyznaczonych celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych.

Dopuszczone kategorie przeznaczenia i funkcji terenów zasadniczo wykluczają możliwość realizacji inwestycji i obiektów mogących w sposób negatywny wpłynąć na środowisko życia i zdrowie mieszkańców.

Potencjalne oddziaływania skumulowane obejmują emisję hałasu oraz emisje zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do atmosfery.

Proponowane zagospodarowanie będzie oddziaływało na środowisko również poza ustalonymi granicami. Zagospodarowanie nie będzie oddziaływać na środowisko terenów położonych poza granicami kraju.

Funkcje terenów powodujące przekształcenia w środowisku przyrodniczym i krajobrazie, skutkujące emisją hałasu, zanieczyszczeń do atmosfery i wód (tereny zabudowane i komunikacji) charakteryzują się większym poborem wody, odprowadzaniem ścieków i odpadów, a także emisją hałasu i zanieczyszczeń atmosferycznych. Zmniejszy się powierzchnia biologicznie czynna oraz utracone zostaną walory produkcyjne gleb.

Przedstawiono rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko: konieczność dotrzymania wszelkich obowiązujących norm dotyczących ochrony poszczególnych komponentów środowiska, odprowadzanie z terenów uszczelnionych (np. powierzchni dróg) podczyszczonych wód opadowych i roztopowych do kanalizacji, ograniczenie zasięgu

uciążliwości do granic działki inwestora. Pozostałe rozwiązania w projekcie studium uznaje się za wystarczające.

W zakresie rozwiązań alternatywnych można rozważyć podniesienie wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych oraz utworzenie terenów zieleni.

Projekt studium powiązany jest z dokumentami takimi jak plany, programy i polityki oraz zawiera sposoby uwzględniania celów ochrony środowiska.

10. Spis literatury

- „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Biała”;
- „Raporty o stanie środowiska w województwie opolskim publikowane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu;
- J. Kondracki „Geografia Polski, mezoregiony fizyczno-geograficzne”, PWN 1994 r.,
- Liro A., Strategia wdrażania krajowej sieci ekologicznej ECONET–POLSKA, Fundacja IUCN Poland, Warszawa, 1998;
- Standardowe formularze danych Natura 2000;
- Materiały kartograficzne udostępnione na stronach internetowych:
<http://geoportal.kzgw.gov.pl>,
<http://epsh.pgi.gov.pl/epsh/>,
<http://mjwp.gios.gov.pl/mapa/>,
<http://bazagis.pgi.gov.pl/>,
<http://geoserwis.gdos.gov.pl>
- Aktualne akty prawne pochodzące z bazy umieszczonej na stronie internetowej <http://isip.sejm.gov.pl>.

Inne, nie wymienione w spisie pozycje, przytoczono w tekście opracowania.

11. Załączniki

- oświadczenie autora prognozy

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że posiadam uprawnienia do sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko (wykształcenie kierunkowe), zgodnie z wymogami art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz .U. z 2016 r. poz. 353, 831, 961, 1250, 1579 i 2003).

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Przemysław Malec

